

ЗМІСТ

Засідання тридцять шосте, ранкове
(П'ятниця, 23 листопада 2018 року)

Година запитань до уряду	...3
Відхилення проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 22.11.2018 про прийняття в цілому як закону законопроекту «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України»	...31
Виступи народних депутатів України з різних питань	...38
Оголошення запитів народних депутатів України	...54
Виступи народних депутатів України у зв'язку із невдоволенням відповідями на депутатські запити	...71

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ТРИДЦЯТЬ ШОСТЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
23 листопада 2018 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Прошу всіх заходити до залу, приготуватися до реєстрації. Запросіть народних депутатів до залу. Є ще голови фракцій?

«Блок Петра Порошенка» – є Артур Герасимов. «Народний фронт» – є. «Самопоміч» – є. Отже, колеги, я пропоную вже розпочинати, потім депутати будуть підходити. Прошу провести реєстрацію для участі в засіданні, будь ласка.

Почекаємо ще депутатів. Запросіть депутатів до залу. Колеги, надійшло дві заяви, які я зачитаю перед «годиною запитань до Уряду». Будь ласка, запросіть депутатів до залу.

Колеги, хочу нагадати вам, що сьогодні о 15 годині відбудеться засідання, яке присвячене вшануванню пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років в Україні. Прошу народних депутатів взяти участь у засіданні.

Я знаю, наскільки всі виснажені і втомлені. У нас насправді була важка ніч, ми тільки о 6 годині прийняли рішення про прийняття бюджету. Але сьогодні ми маємо провести наші заходи – і «годину запитань до Уряду», і зачитування запитів, і виступи народних депутатів. Я думаю, що в тому всі зацікавлені.

Тому, колеги, я прошу всіх зайняти робочі місця, бо ми мусимо працювати цей день, незважаючи на те, що всі втомлені. Прошу провести реєстрацію.

Є потенціал. Прошу запрошувати депутатів до залу, колеги. Сьогодні ми заслухаємо міністра юстиції Павла Дмитровича Петренка. Отже, колеги, прошу оголосити, щоб депутати заходили до залу. Будь ласка, заходьте.

Колеги, прошу провести реєстрацію, прошу зареєструватися.

Голови фракцій, подивіться, хто є в кулуарах, запросіть їх до залу. Отже, пора переходити до «години запитань до Уряду». Прошу взяти участь у реєстрації. Ввімкніть реєстрацію.

Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим. Спочатку зачитаю кілька заяв. Одна – від Гусака Володимира Георгійовича, який просить не враховувати його голос «За» під час голосування за проект Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік». Заява від Бахтєєвої – теж просить не враховувати її голос «За» під час голосування за проект Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік». Ідентична заява від Мороко – не враховувати його голос «За» під час голосування за законопроект про державний бюджет, а також від Добкіна – не враховувати його голос «За» під час голосування за державний бюджет.

Отже, розпочинаємо «годину запитань до Уряду». І я запрошую до виступу від Кабінету Міністрів міністра юстиції України Павла Дмитровича Петренка.

Колеги, давайте привітаємо уряд, який присутній у залі, незважаючи на важку бюджетну ніч, і Прем'єр-міністра України Володимира Борисовича Гройсмана. Вітаємо! (*Оплески*). Це була важка, напружена ніч, але все одно всі в залі і продовжують працювати.

Запрошую Павла Петренка до трибуни для доповіді. Будь ласка.

ПЕТРЕНКО П.Д., міністр юстиції України. Доброго дня, шановні колеги! Щиро вітаю вас із прийняттям учора надзвичайно важливих законодавчих ініціатив, які підтримують фінансову стабільність країни, з прийняттям надзвичайно важливого закону для всієї країни – Закону «Про Державний бюджет України на 2019 рік».

Сьогодні у своєму виступі я хочу означити ще одну дуже важливу ініціативу, яка стосується мільйонів українців і яка спрямована на забезпечення захисту права власності в нашій державі. Цього тижня в українському парламенті був зареєстрований законопроект [№ 9311](#), розроблений народними депутатами України спільно з урядом і спільно з усією бізнес-спільнотою, з усіма асоціаціями та представниками і профспілок, і роботодавців. Законопроект спрямований саме на захист права власності і боротьбу з рейдерством.

Ця ініціатива була розроблена на підставі доручення Президента країни Петра Порошенка, яке він дав два тижні тому під час зустрічі

з представниками бізнесу. У ділових колах констатували, що низка урядових ініціатив, які ми приймали протягом останніх двох років, а саме ініціатив, спрямованих на дерегуляцію, на захист права власності і на боротьбу із свавіллям правоохоронних органів, дала свої результати.

Нагадаю, що ми спільно з вами прийняли два важливих пакети законів «Маски-шоу стоп». Одними законами фактично ми ліквідували ті лазівки, які давали можливість правоохоронцям чинити тиск на бізнес, зокрема, шляхом проведення незаконних обшуків, вилучення документів, фактично вилучення майна підприємців. Інший пакет, який був прийнятий, включає закони, які були спрямовані на боротьбу з рейдерством, зокрема у аграрній сфері.

І на сьогодні ми розробили комплексний законопроект, який фактично ліквідує лазівки, які залишилися для нечистих на руку підприємців, які спрямовували свою діяльність виключно на те, щоб позбавляти українських громадян права власності і майна. Цей законопроект розроблявся протягом двох тижнів, і він є хорошою ознакою відкритості і співпраці українського бізнесу і уряду України.

Усі без винятку бізнес-асоціації підтримали законопроект. І я сьогодні хочу розповісти вам про основні положення цього законопроекту, які ваші колеги народні депутати, які є авторами цього документа, поклали в його основу.

Ми вирішуємо дві великі проблеми. Вирішення першої проблеми – це усунення можливості суб'єктивного впливу реєстраторів чи тих осіб, які мають право на реєстраційні дії у сфері власності, на об'єкти власності і надання власнику гарантії фактичного збереження його майна і недопущення рейдерських захоплень.

І друга велика ініціатива, яка закладена в цьому законопроекті, – це надання сервісів держави для тих громадян, які живуть у найвіддаленіших населених пунктах України. Мова йде про 7 мільйонів українців, які живуть у сільській місцевості і які не мають доступу до нотаріальних послуг, до послуг державних нотаріусів з елементарних, але надзвичайно важливих питань, таких як оформлення власності, оформлення спадщини. Фактично це ті послуги, які держава зобов'язана надати кожному громадянину відповідно до Конституції і законодавства.

Ми маємо сумну статистику: у 122 районах України, а це третина території України, немає жодного державного і приватного нотаріуса. На цих територіях проживає близько 7 мільйонів українців. І досвід цих громадян (ми провели плідне соціологічне опитування) фактично свідчить, що величезною проблемою є відсутність доступу до елементарних сервісів держави.

Я просто наведу декілька прикладів. Місто Маневичі на Волині – відсутні і державний і приватний нотаріуси, більшість жителів району має статус постраждалих від Чорнобильської катастрофи і відповідні пільги. Вони мусять їхати майже 300 кілометрів до найближчого державного нотаріуса. І ця проблема існує вже десятиріччями.

Село Бережівка, Чернігівська область. Люди їздили раніше до Ічні, яке за 100 кілометрів від Бережівки, для того щоб оформити спадщину чи оформити елементарну довіреність. Державний нотаріус пішов на пенсію – тепер мешканцям Бережівки треба їхати 250 кілометрів до Чернігова для того, щоб вчинити ту дію, яку держава повинна гарантувати кожному громадянину в будь-якій місцевості, де він проживає.

Районний центр Семенівка на Полтавщині – відсутній і державний, і приватний нотаріус. Люди займають черги, і очікування в черзі тривають по 8-12 місяців тільки для того, щоб подати документи на відкриття спадщини. Ця проблема є комплексною у всій країні. Приймаючи даний пакет законів ми вводимо фактично новацію, яка дає можливість ліквідувати дефіцит державних нотаріусів на сільських територіях. І ми спонукаємо об'єднані територіальні громади, які зараз створюються, до того, щоб вони мали додаткову інституційну спроможність, щоб вони створювали робочі місця і брали цю функцію на себе, для того щоб людина, яка проживає в об'єднаній територіальній громаді, мала комфортні сервіси від держави за ті податки, які вона платить до місцевого бюджету.

Друга ініціатива. Ми проаналізували вартість нотаріальних послуг на таких соціально чутливих речах, як спадщина, як оформлення довіреності, як оформлення дарування на сільській будинок бабусею, яка хоче передати онукам все те, що вона заробила за все життя. Ми побачили, що є дуже велика несправедливість у ціноутворенні серед приватних нотаріусів. Їх не лише немає на цих територіях, а ще й вартість цих послуг надзвичайно завищена.

У цьому законопроекті ми за дорученням Президента ліквідуємо так званий псевдоподаток, який стягувався впродовж майже 20 років приватними нотаріусами з бізнесу і з громадян, – це 1 відсоток нібито державного мита з усіх правочинів. Насправді ж ані копійчини з цих коштів не зараховувалося як державне мито – ці кошти йшли в кишені особам, які надавали ці сервіси. Ми вводимо норму, згідно з якою вартість нотаріальних послуг у приватного нотаріуса визначається за домовленістю сторін, щоб була конкуренція.

Що стосується державних нотаріусів. Вони стягують державне мито, і ці кошти надходять до державного бюджету. Ми говоримо, що для тих категорій громадян, які є соціально незахищені (а це в першу чергу пенсіонери, інваліди, діти-сироти, учасники АТО, сім'ї загиблих), ми встановлюємо соціальну пільгу, яка становить 50 відсотків від розміру державного мита на ті послуги, які стосуються спадщини, оформлення майна, оформлення довіреності, – усі ті соціально значимі послуги, яких потребують ці громадяни. Також встановлюємо верхню планку державного мита – 10 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Таким чином ми фактично наближаємо ці послуги до українських громадян, для того щоб оформлення спадщини чи сільського будинку в Чернігівській області не коштувало 80-100 тисяч гривень поборів, які стягували особи, які є монополістами в цій сфері. Тому ця надзвичайно важлива і надзвичайно соціальна ініціатива, лягла в основу законопроекту.

Тепер повернемося до питань, які стосуються захисту права власності. Ми у співпраці з бізнесом зібрали всі найкращі напрацювання, які були в парламенті, в різних комітетах. Я зараз хочу подякувати і голові аграрного комітету, і голові Комітету з питань економічної політики Андрію Іванчуку, і Ірині Луценко, і Олександрі Кужель, і багатьом-багатьом народним депутатам, які долучилися до цього процесу.

Отже, в законопроекті ми прописали декілька великих блоків новацій.

По-перше, ми позбавляємо права на реєстрацію бізнесу і нерухомості комунальні підприємства. На жаль, коли проводилася децентралізація і ми передали ці повноваження місцевим громадам, саме комунальні підприємства, які створюються місцевими громадами, проявили себе як такі, що допускають найбільше порушень у сфері

реєстрації. Так, 90 відсотків скарг громадян на незаконні реєстраційні дії, серед яких є дуже багато і рейдерських захоплень, стосуються реєстраторів, які працюють в комунальних підприємствах. Уряд на минулому засіданні вже заборонив філіям комунальних підприємств проводити реєстрацію. У законопроекті ми пропонуємо ліквідувати комунальні підприємства як суб'єкти реєстрації. На сьогодні фактично тільки ОТГ, міські ради і райдержадміністрації, а також нотаріуси матимуть право продовжувати здійснювати реєстраційні дії. Комунальні підприємства йдуть у минуле. І я переконаний, що ті реєстратори, які вчинили низку порушень протягом останнього року, понесуть сувору кримінальну відповідальність, за яку ми з вами проголосували в минулому році, внесли до законодавства.

По-друге, ми захищаємо українських громадян від підробок. Ми бачимо, що є таке масове явище, коли підробляються договори оренди земельних паїв, коли людину, яка живе в селі, яка не знає деталей цього складного законодавства, дурять. Фактично людина підписує один текст договору оренди землі, а потім з'являється інший текст, який абсолютно не є вигідним для селянина, і людину ганяють по колу, по судах, вона не отримує ані орендної плати, ані того врожаю, який вона повинна була отримати. І це явище, на жаль, набуло масового характеру протягом останніх десятиріч. Ми вводимо новацію, яка дає можливість власнику земельного паю визначити, що будь-які правочини, будь-які договори щодо цього земельного паю, договори оренди землі будуть укладатися виключно у нотаріальній формі. Тоді він ставить таку галочку собі в реєстрі – і жоден реєстратор у всій країні не матиме можливості зареєструвати в простій письмовій формі зміни до договору оренди, якщо власник визначив, що він повинен бути тільки посвідчений нотаріально і тільки захищений законодавством про нотаріат.

Ми так само пропонуємо в законопроекті вилучити і маніпуляції щодо строків договору оренди землі. Ми прописуємо, що якщо власник земельного паю вирішив, що він надає землю в оренду на три, на п'ять чи на 10 років, то зразу в реєстрі вказується строк дії договору оренди землі. І коли договір оренди землі закінчується, в реєстрі припиняється реєстрація відповідного договору оренди землі, для того щоб потім не було маніпуляцій, і щоб орендар не розповідав селянину: «Та, ти знаєш, ти хотів на п'ять років, а потім ти передумав і уклав на

сім років договір оренди». І починається знову фактично порушення прав українського селянина.

Третє. Ми в законопроекті пропонуємо так само підвищувати і вимоги до кваліфікації самих реєстраторів, які є співробітниками місцевих рад. Ми передбачаємо, що реєстратори повинні навчатися і здавати іспит, щоб вони знали елементарне законодавство і про ту відповідальність, яку вони нестимуть за вчинення реєстраційної дії в порушення закону, аж до кримінальної відповідальності. Нагадаю, що така відповідальність становить до 10 років тюрми за незаконну реєстрацію зміни власника нерухомості чи бізнесу. Тому реєстратори повинні це знати, вчитися і нести відповідальність, якщо вони порушуватимуть законодавство.

Шосте. Ми вилучаємо так само низку маніпуляційних норм, які стосувалися так званих старих обтяжень. У реєстрі речових прав на нерухоме майно є обтяження десятирічної давнини. Це старі кримінальні справи, різного роду ухвали суддів, які фактично обмежують власника. Наприклад, був такий випадок. Жіночка має однокімнатну квартиру в Києві. Виявилось, що ще в 2004 році в рамках якоїсь кримінальної справи, до якої вона не має жодного стосунку, на квартиру було накладено арешт слідчим. Згодом кримінальну справу було закрито, слідчий звільнився, прокурор звільнився, а людина досі не може зняти обтяження на свою законну власність, коли минуло 15 років після порушення кримінальної справи. Тому ми передбачаємо норму, відповідно до якої старі обтяження, строк яких більше як сім років і щодо яких орган, який наклав це обтяження, не вживає жодних заходів стосовно продовження або підтвердження легітимності такого обтяження чи арешту, виключаються з відповідного реєстру обтяжень. Ми так само надаємо додаткові інструменти захисту прав власності на корпоративні права, на права в товариствах з обмеженою відповідальністю, для того щоб унеможливити позбавлення прав власників, особливо власників маленьких часток в товариствах через певні маніпуляції з боку рейдерів. Усі ці ініціативи були прописані в даному законопроекті, і я переконаний, що український парламент має можливість об'єднатися і ще до кінця поточного року прийняти цей законопроект в цілому як закон. Він точно додасть позитиву з точки зору захисту права власності і захисту інтересів і бізнесу, і українських громадян. А ті соціальні ініціативи, які стосуються 7 мільйонів українців, які

проживають у сільській місцевості і не мають доступу до нотаріальних послуг, до послуг державних нотаріусів, у першу чергу дадуть величезний ефект, в тому числі і ефект у контексті розвитку цих регіонів. Адже якщо в регіоні є спроможна об'єднана громада, якщо в регіоні є і нотаріус, і відповідний сервісний центр, то в цьому регіоні є життя – у ньому можна будувати школу, дитячий садок, відповідний заклад охорони здоров'я. І тоді в регіон повертаються й люди. Наше з вами завдання: мотивувати українців, щоб вони жили в Україні, щоб вони не виїжджали, і щоб держава забезпечувала максимально комфортні і доступні сервіси саме в Україні. Тому дуже прошу вас на наступному пленарному тижні об'єднатися і проголосувати за цей законопроект. Ми як Міністерство юстиції є абсолютними партнерами, і я гарантую, що закон буде імплементований в частині повноважень Міністерства юстиції і уряду в найближчий місяць після його прийняття.

Щиро дякую. Прошу підтримати дану ініціативу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Павле (*Шум у залі*).

Це виступ, а зараз будуть запитання. Колеги, хочу нагадати, що в нас перший блок – запитання від фракцій, а другий блок – запитання народних депутатів.

Отже, зараз я прошу провести запис на запитання від фракцій і груп. Хто має намір поставити запитання, прошу записатися. Прошу провести запис, будь ласка.

Від «Батьківщини» слово надається Олександрі Кужель. Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Фракція «Батьківщина». Я хочу звернутися до пана міністра юстиції Павла Петренка. Я розумію важливість цього законопроекту. На жаль, на мій погляд (і це відверто, по-дружньому), ви дуже занедбали роботу з нотаріусами.

По-перше, в нас немає на сьогодні чіткої кодифікації і класифікації нотаріусів по регіонах, в одному регіоні їх велика кількість, в інших – немає.

По-друге, ви знаєте, я вам доповідала, що в Смілі і в Смільському районі Черкаської області, щоб потрапити до державного нотаріуса, треба записуватися за сім років, бо така норма була в законі, що державні нотаріуси не брали людей на практику. Нам треба дуже серйозно зробити не просто якісь точкові зміни, а має бути культура.

І ще сигнал вам із Фастівського району (я зустрічалась із підприємцями). Там просто показово або за хабарі позбавили всіх приватних нотаріусів можливості працювати, а тепер пропонують за гроші: приходьте через місяць, ми знову будемо вас поновлювати.

Я думаю, що ви як міністр дуже чітко відчули цю ситуацію, яка на сьогодні є дуже проблемною для населення України, для кожного особисто і особливо для кожного особисто в селі. Закликаю не просто терміново приймати проект закону, а закликаю попрацювати так, щоб надалі просто не переробляти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Павле, дайте відповідь, будь ласка.

ПЕТРЕНКО П.Д. Нагадаю, що проблема з державними нотаріусами триває вже 10 років. Колись зробили таку лібералізацію, коли допустили багато приватних нотаріусів до професії. Їх зараз 5 тисяч і вони в багатьох випадках без роботи. А державні нотаріуси мають такий самий статус, як і приватні, але зарплата державного нотаріуса, навіть після того, як ми підняли її в декілька разів, становить всього-на-всього 15 тисяч гривень. І державні нотаріуси фактично виконують соціальну функцію. Це люди передпенсійного віку, яким я щиро вдячний, бо вони працюють фактично на ентузіазмі.

Що ми пропонуємо в цьому законопроекті? Ми пропонуємо спеціалістам, консультантам у державних нотаріальних конторах, тим людям, які працюють в місцевому самоврядуванні у цій сфері, прийти на посаду державного нотаріуса, обов'язково відпрацювати три роки в сільській місцевості, таким чином вирішивши цю болючу для людей соціальну проблему. І потім вони можуть займатись приватним нотаріатом.

Цю проблему створили колись отакою недолугою дерегуляцією. Ми з вами точно її розв'яжемо. І кожен українець має право на доступ до нотаріальних послуг. Я переконаний, що ми згуртуємося в залі і проголосуємо за цей важливий законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від «Опозиційного блоку» – Ігор Шурма. Ввімкніть мікрофон.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). «Опозиційний блок». Володимире Борисовичу, в мене персонально до вас є велике прохання. З метою покращення організації надання медичної допомоги розпочалося створення госпітальних округів. Є різні точки зору, скільки їх має бути. Свого часу завдяки вашому сприянню Львівщина отримала свій проект єдиного медичного простору і створення одного госпітального округу, бо цього хоче область, цього хоче медичний персонал.

Ми провели виїзне засідання комітету на Харківщині. Що ми побачили? На Харківщині є рішення сесії міської ради Харкова, обласної ради, районних рад, медичної громадськості, а головне – це бажання обласної державної адміністрації працювати у форматі єдиного медичного простору, а точніше, одного госпітального округу.

Усі ці документи передані до Міністерства охорони здоров'я і з 1 вересня знаходяться там – ні слуху, ні духу. У мене до вас, наголошую, прохання. Викличте обласну адміністрацію, візьміть під свій контроль ситуацію. Ці люди зроблять усе, бо вони хочуть це зробити і вони це робитимуть.

Дякую.

ГРОЙСМАН В.Б., Прем'єр-міністр України. Вельмишановний пане Голово! Шановні колеги народні депутати! Пане Ігорю! Дякую за ваше запитання. Я доручу підняти всі документи, які були направлені Харківською обласною державною адміністрацією, і ми це питання розглянемо. У разі відсутності будь-яких перешкод, зрозуміло, такі ініціативи треба підтримувати. Але для того, щоб дати предметну

відповідь, я маю подивитися на матеріали. Отже, звернення зафіксовано, я дам доручення.

Дякую за запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Корчинська Оксана Анатоліївна.

КОРЧИНСЬКА О.А., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Вітаю. Слава Ісусу Христу! Запитання до Прем'єр-міністра Володимире Борисовичу, яким чином ми з вами зможемо переоснастити нашу армію, допомогти фронту, якщо порушено Закон України «Про національну безпеку України», відповідно до якого на оборонний комплекс ми повинні були закласти не менше 3 відсотків у Державному бюджеті України на 2019 рік? У нас закладено менше 3 відсотків на оборонний комплекс.

І яким чином ми зможемо добудувати лікарню «Охматдит» у цьому році, якщо від потреби на її добудову виділено рівно 45 відсотків?

Дякую.

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую за ваше запитання. Насправді відповідно до національного законодавства в бюджеті на наступний рік, який було прийнято сьогодні, на потреби безпеки і оборони передбачено 5,38 відсотка ВВП. Це загальна цифра. Що стосується перерозподілу всередині, то відповідно до національного законодавства уряд не здійснює цього розподілу. Розподіл здійснює Рада національної безпеки і оборони. Так відбулося і цього разу, але загальна сума достатня. Ми постійно працюємо над тим, щоб знаходити резерви на збільшення фінансування Збройних Сил України, зокрема всього, що стосується матеріально-технічного забезпечення і переозброєння.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Ревега від «Блоку Петра Порошенка» передає слово для запитання...

Гаразд, я дам можливість завершити, а потім надам вам слово.
Будь ласка, Володимире Борисовичу, завершуйте.

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую, Андрію Володимировичу. Щодо лікарні «Охматдит». Ви знаєте, що для нашого уряду, для мене особисто це дуже важливий проект, яким ми займаємося і який, в принципі, ми підняли з руїни і зробили нормальний заклад. На цей рік ми передбачили на будівництво ще 1 мільярд гривень (600 мільйонів плюс 400 – це буде мільярд). Ми будемо дивитися, чи ефективно використовуються ресурси, і будемо бачити, яка ще сума буде потрібна, щоб зробити перерозподіл капітальних видатків, для того щоб завершити це будівництво.

Дякую за ваше запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ревега передає слово для виступу Арешонкову. Будь ласка, з місця. Ввімкніть мікрофон.

АРЕШОНКОВ В.Ю., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Шановні Володимире Борисовичу і Геннадію Григоровичу, в першу чергу звертаюся до вас, хоча це запитання і для інших членів уряду. Мова йде про продовження або, точніше, концентрацію зусиль для завершення реформи децентралізації. Безперечно, це одна з найбільш успішних реформ, це визнають всі, в тому числі наші опоненти.

Водночас зараз на місцях, в районах складається така ситуація, що ті громади, які не встигли об'єднатися або ще далекі від цього, залишаються в дуже не вигідній ситуації з точки зору розвитку своїх територій, відсутності матеріально-технічних ресурсів і таке інше. Чи не вважаєте ви, що в наступному році потрібно сконцентруватися на тому, щоб завершити об'єднання громад в будь-який спосіб і вийти на початок 2020 року вже з підготовленою адміністративно-територіальною реформою і всіма іншими компонентами?

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую за ваше запитання. Насправді, реформа децентралізації, яку ми проводимо, є достатньо успішною, і ми бачимо сьогодні дуже позитивні приклади, як це втілюється на практиці. Врешті-решт за чотири (а скоро вже буде п'ять) років цієї реформи ми побачили, що система і фінансування, і повноважень змінилася, і ми почали реально розвивати місцеве самоврядування. Якщо хтось каже, що це не так, то він або лукавить, або взагалі в цьому нічого не розуміє. Адже якщо подивитися тепер на місцеве самоврядування, то побачимо, що місцеві органи влади отримали набагато більше ресурсів, ніж це було будь-коли. Кажу про це як практик. Хіба що іноді власну безгосподарність вони можуть приховувати за недостатньою децентралізацією, але по суті це не так. Більшість мерів України, яких обирають, є достатньо професійними, якісно працюють, і там, де вони працюють, є результат. А там, де тільки слова і балачки, то вони просто не використовують інструменти децентралізації для досягнення успіху.

Так от, базова позиція полягає в тому, щоб проводити реформу і створювати спроможні громади. І власне процес об'єднання, який ми розпочали відповідно до концепції, яку затвердили 1 квітня 2014 року, якраз і полягає в тому, що ми маємо створити спроможні громади, наділити їх повноваженнями і забезпечити їх ресурсами.

Є думка, зокрема, про це говорить і експертне середовище, що треба завершувати об'єднання на новій основі, проводити відповідні вибори, тоді усі територіальні громади стануть спроможними. Я вважаю, що це абсолютно правильний підхід. Але цей підхід треба робити дуже виважено, з одного боку, а з іншого – шляхом проведення якісних дискусій.

Окремо хочу сказати, що я створив нещодавно робочу групу з експертів і представників уряду для того, щоб оновити концепцію, затверджену в 2014 році, і план дій, в тому числі ми торкнемося і цього питання. І врешті-решт нам потрібно виходити на зміни до Конституції України, якими визначити повноцінне і повсюдне місцеве самоврядування з повноваженнями і відповідальністю, в тому числі на обласному рівні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще доповнить профільний віце-прем'єр-міністр Геннадій Зубко. Будь ласка.

ЗУБКО Г.Г., *віце-прем'єр-міністр України – міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.* Шановні народні депутати! Прем'єр-міністр говорив про стратегічні речі, я хочу сказати про конкретні тактичні і практичні завдання, які стоять перед нами зараз. На сьогодні в парламенті є зареєстрований проект закону [№ 8051](#) «Про засади адміністративно-територіального устрою України». Цей законопроект відкриває абсолютно нові можливості. По-перше, виводить нас із радянщини, в якій ми досі знаходимося в питаннях територіального устрою. І ви знаєте, що практично досі діє Указ Президії Верховної Ради Української РСР 1982 року.

Зараз нам потрібно по-новому подивитися на адміністративно-територіальний устрій, визнати в першу чергу базовим рівнем громаду і таким чином рухатися до того, щоб усунути конфлікт, який на сьогодні є між райдержадміністраціями і тими ОТГ, які утворені в межах району, однією або кількома. І практично такий конфлікт якимось гальмує розвиток і об'єднання громад.

Абсолютно правильне запитання щодо програми «Горизонт 2020». Ми маємо конкретний горизонт і локальні вибори у 2020 році. Ми хочемо отримати єдину територіальну основу, яка дала б не різношерстні вибори: де сільського голови, де селищного голови, а де голови об'єднаної територіальної громади або міста. Нам потрібно зробити, щоб ми завершили на одному базовому рівні.

З іншого боку, скажу, що якщо ми не зробимо рішучих кроків, ми втратимо ще п'ять років для країни. Чому? Тому що наступного року нам розкажуть, що не треба йти на вибори, бо в 2020 році є чергові вибори, а потім ми знову введемо країну в наступні п'ять років, де ми будемо знову мати сільських голів, які не мають повноважень, людей, які дискриміновані на цій території, українців, які не можуть впливати на місцевий бюджет, розвиток і на своє майбутнє.

Тому я в першу чергу звертаюся до Верховної Ради України і до Голови Верховної Ради України. Законопроект пройшов уже опрацювання в комітеті, проголосований за включення до порядку денного,

і нам потрібно рухатися вперед. Треба братися і до стратегічних речей, зокрема тих, які стосуються змін до Конституції України...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Ви знаєте, я увесь час з великою підтримкою і відповідальністю ставлюся до всіх законопроектів, які стосуються розвитку місцевого самоврядування, але вважаю, що не тільки прийняття цього одного проекту закону вирішить проблему.

Я цілковито згоден, що нам, справді, треба розробити комплекс заходів, щоб на певному етапі ми завершили створення об'єднаних територіальних громад. Бо я знаю з власного досвіду, що є деякі громади, яким якщо не показати горизонт, то вони ніколи не приймуть рішення, і протягом п'яти років, і протягом 10 років. Їм треба сказати, що є термін, протягом якого має відбутися добровільне об'єднання, і якщо його не буде проведено, тоді буде запроваджено систему і межі, які запропонує держава. У них є вибір: або самостійно прийняти рішення, або прийняти той устрій, який запропонує держава. Це набагато пришвидшить процеси у багатьох громадах. Я думаю, що для цього має бути проведено комплекс заходів. Ми в парламенті будемо підтримувати ініціативу уряду, але, крім прийняття цього законопроекту, має бути здійснено ще комплекс заходів. Я думаю, що в тому зацікавлені усі фракції незалежно від того, чи вони в опозиції, чи вони в коаліції. І я впевнений, що ми зможемо підготувати і провести комплекс таких заходів.

Від «Народного фронту» – Береза Юрій Миколайович.

Савка. Ввімкніть мікрофон Савки.

САВКА І.І., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Дякую, пане головуєчий. Слава Україні!

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям слава!

САВКА І.І. Шановні друзі, сьогодні ми прийняли найважливіший закон для нашої держави – закон, який стосується стабільності та майбуття нашої держави України. Це закон про державний бюджет, який дає можливість зробити те, що необхідно для нашої держави.

Зрозуміло, що 5 відсотків, які виділяються на Збройні Сили України, особливо на національну безпеку і оборону України, замало, бо йде війна. І ця війна з кожним днем набуває обертів, вона наступає не тільки на нашу державу Україна, а й на всю Європу.

Тому я хочу звернутися до вас, пане Прем'єр-міністре України. Хочу порушити питання, яке стосується Міністерства оборони України, а саме про харчування особового складу, зокрема такої категорії, як офіцерський склад. Чинне законодавство не забезпечує харчування офіцерському складу в пунктах постійної дислокації. Тому ми повинні зробити все можливе для того, щоб офіцери – еліта нашої держави України почувалися гідними у своїй державі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Розумію, що це був виступ, а не запитання. Уряд підтримує таку позицію.

Колеги, я надаю наступне слово для виступу Шахову Сергію Володимировичу від «Волі народу». Будь ласка, ввімкніть мікрофон.

ШАХОВ С.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, політична партія «Наш край»).* Політична сила «Наш край». Шановний Володимире Борисовичу! Я сьогодні звертаюся не як народний депутат, не просто як Шахов, а звертаюся від усієї громади Луганської області, від сотень тисяч людей, які зараз страждають від банди депутатів, які сидять у Сєвєродонецькій міській раді, грабують місто. Вони з усіх політичних сил – «Опозиційного блоку», Радикальної партії Олега Ляшка, БЮТ, БПП. Вони три рази захоплювали владу, вбили нашого колегу – депутата і громадського діяча Самарського. І на сьогодні ситуація вкрай критична. Протягом року було порушено 60 кримінальних проваджень – жодне не розслідувано. Буквально три дні тому депутати вирішили знову захопити владу – не вдалося. Я звертаюся до вас, прошу, щоб ви сьогодні дали доручення Міністерству внутрішніх справ, оскільки прокуратура не впоралася з цим завданням, і поставили на контроль ці справи. Місто доведено до колапсу. Вони навіть хотіли списати на Кабмін ситуацію, коли повністю заморозили б місто. Це добре, що втрутився виконувач обов'язків губернатора Філь і почали

подавати газ. Вони хотіли повністю зупинити роботу КП СТКЕ. Тоді втрутився мер, змінив голову КП СТКЕ і почалося теплопостачання, хоч і не вчасно, але почалося...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це звернення. Уряд підтверджує, що взяв до уваги ваше звернення.

І я надаю зараз слово для запитання від «Самопоміч» Войціцькій. Будь ласка.

ВОЙЦІЦЬКА В.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Об'єднання «Самопоміч». У мене запитання до вельмишановного пана Гройсмана і пані Оксани Маркарової щодо «теплих» кредитів. Ще на початку осені, Володимире Борисовичу, ви обіцяли виділити додаткових 100 мільйонів на програми «теплих» кредитів з Фонду енергоефективності, який так і не розпочав діяти. Щоб ми розуміли, це не великі гроші, але для тисяч сімей в Україні – це реальна можливість зменшити у своїй платіжці витрати на комунальні послуги. Сьогодні вже 23 листопада, до 30 листопада ОСББ мають подати відповідні документи, які засвідчили б виконання робіт за тими проектами, які вони започаткували. Грошей, як ми розуміємо, все ще не було виділено. І в мене дуже просте запитання: коли вони будуть виділені? Це перше запитання.

А друге запитання стосується Фонду енергоефективності: коли він нарешті запрацює? Будь ласка, чи можете чітко сказати, коли очікувати українцям і ОСББ, що цей фонд повноцінно запрацює в наступному році?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто даватиме відповідь? Прем'єр-міністр. Володимире Борисовичу, будь ласка.

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую за ваше запитання. Міністерство фінансів 21 листопада випустило всі документи на фінансування. Як

я і обіцяв, у листопаді питання додаткового фінансування буде вирішено, до 1 грудня воно точно буде вирішено, в цьому немає жодних сумнівів.

Щодо державної установи «Фонд енергоефективності». Ви знаєте, що нещодавно відбулося обрання наглядової ради фонду, це достатньо прозора і за часом тривала процедура. І ми очікуємо, що в другому кварталі, відповідно, державна установа «Фонд енергоефективності» запрацює.

Насправді, ми бачимо величезний потенціал в роботі цього фонду, оскільки, я думаю, що ми зможемо закумуляувати спільно з міжнародними партнерами, включаючи кошти місцевих бюджетів, близько 10 мільярдів і більше, які будуть доступні для заходів з енергоефективності для всієї країни. Тому вже з наступного року буде зовсім інший, більш ефективний інструмент.

Є що додати, Геннадію Григоровичу? Будь ласка.

ЗУБКО Г.Г. Я хотів би повідомити, що Закон «Про Фонд енергоефективності», який прийнято саме Верховною Радою, – це частина виконання Директиви 2012/27/ЄС про енергоефективність. Питання прозорості і дотримання всіх процедур для нас є дуже важливим. Зараз завершено конкурс для незалежних представників у Наглядовій раді. Ними стали один представник із Польщі і наша Юлія Соболюк, яка була головою ОСББ протягом тривалого часу, має великий досвід впровадження проектів з енергоефективності. Зараз уряд також спрямовує двох представників до Наглядової ради, а головне – чекаємо представника від Європейського Союзу.

Також зараз ми завершуємо підготовку для одержання другого траншу – 50 мільйонів євро для фінансування проектів з Мультидонорського фонду. Фактично кошти ми маємо отримати до кінця року.

І ще одне повідомлення. До того як запрацює фонд (ми розраховуємо, що це відбудеться до кінця першого кварталу), ми зараз опрацьовуємо питання, щоб запустити перші 10 пілотних проектів разом з Мультидонорським фондом вже щодо процедури фонду, для того щоб ми подивилися, як проходить процедура, як працює проект і яким чином ОСББ практично пройдуть ту маршрутну карту, яка є не досить простою, але повинна бути досить ефективною.

І друге питання, яке для нас також є важливим. Треба щоб Мультидонорський фонд працював спільно з Фондом енергоефективності і кошти з'являлися не в державному бюджеті, а саме на рахунках клієнтів. І тому ми відпрацювали всі процедури, підготовлено операційний посібник, який повинен включитися в роботу в першому кварталі. І я хотів би попросити всіх голів ОСББ не зупинятися. На сьогодні урядом виділено кошти на «теплі» кредити. І поки запрацює фонд, «теплі» кредити будуть співфінансувати проекти ОСББ. Цільовий клієнт фонду – це ОСББ, і нині вже велика кількість людей готується до цього процесу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, дякую, колеги.

Запитання від фракцій і груп завершено. Зараз я прошу провести запис народних депутатів, які хочуть поставити запитання. Прошу провести запис, 20 хвилин – для запитань народних депутатів.

Ревега Олександр Васильович. Ввімкніть мікрофон, будь ласка.

РЕВЕГА О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 63, Житомирська область, самовисуванець). Доброго дня! Шановний Володимире Борисовичу! Я звертаюся від імені матерів і військовослужбовців, воїнів АТО. У Житомирській області є проблема з виділенням земельних ділянок, які надаються згідно з чинним законодавством Держгеокадастром Житомирщини. Буквально п'ять днів тому до мене підійшли жінки, зокрема матері, і кажуть, що півтора року вони подають документи і їм постійно дають відписку, що то межа не така, то погодження не таке. Я вас прошу допомогти в цьому питанні, щоб вони отримали ці земельні ділянки.

Дякую.

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую за ваше запитання. Я дам доручення, відповідно, Держгеокадастру, щоб вони розглянули ваше звернення відповідно до вимог чинного законодавства. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, для запитання слово надається Бурбаку Максиму Юрійовичу. Будь ласка (*Шум у залі*).

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів та осіб з інвалідністю (одноmandatний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Шановний Володимире Борисовичу! Сьогодні зранку Верховна Рада прийняла Державний бюджет, який був поданий коаліційним урядом, і «Народний фронт» також у повному складі голосував за нього, адже там передбачені всі наші пропозиції. Це і продовження традицій, які були закладені урядом Арсенія Яценюка щодо фінансування національної безпеки і оборони на рівні 5 відсотків валового внутрішнього продукту; це і продовження тих реформ, які були започатковані у 2014 році; це і продовження децентралізації.

У наступному році також передбачено гроші для інфраструктурної субвенції. Ми підтримуємо ті громади, які об'єдналися. Скажіть будь ласка, що робитиме уряд з тими районами, де очільники виконавчої гілки влади чинять спротив об'єднанню, де жодним чином не були створені ОТГ? І я знаю, що була ваша ініціатива щодо кадрових змін в цих районах. Як ми будемо продовжувати децентралізацію в тих районах, в яких чиниться спротив?

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую, Максиме Юрійовичу. Насамперед я ще раз хочу подякувати за підтримку проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2019 рік». Ми насправді чи не вперше його прийняли 23 листопада. Щороку так би було. І я подивився, що фактично з першого року каденції цього парламенту і урядів ми затверджували всі бюджети на всі роки. І це теж є певною ознакою стабільності. Хто б що не казав, як би хто не говорив, але відсутність бюджету – це така мутна вода, на якій можна зварити все що завгодно.

А коли є бюджет, там є прозорі цифри. І коли я чую оці балачки з трибуни, що там те не так і це не сяк, я розумію, що це, знаєте, просто балаканина. Ми ще не встигли проголосувати бюджет до другого читання, ми ще не встигли внести його в парламент, як я вже бачу, що деякі політики його критикують, кажуть, що ні, це поганий бюджет і таке інше, і тому подібне. Колеги, а хто його читав? Ми його

ще не внесли до парламенту, а ви його вже критикуєте, іноді ми чуємо таке. Це говорить про безвідповідальну політику.

Насправді, бюджет є збалансованим. І я дуже дякую народним депутатам, що ви підтримали його саме в такій редакції, яка була напрацьована з бюджетним комітетом. Бо «надуті» видатки, які не підкріплені доходами, це теж надзвичайно серйозна проблема, але не всі це розуміють.

Тому бюджет є реалістичним, збалансованим. І це є гарна ознака стабільності в 2019 році, навіть незважаючи на те (я ще раз наголошую на цьому), що ми маємо величезний виклик – погашення боргів минулих періодів. Це фактично розплата за помилки минулого, за великим рахунком.

І коли я чую, що говорять про те, що ми отримуємо кредити МВФ, то, послухайте, мені не потрібні ці кредити, у нас економіка почала зростати, ми можемо самі собі давати раду. Але коли ми маємо повернути те, що брали три, п'ять, 10, ну, хай не три, а до 2014 року, то це вже є серйозний виклик. І тому ми маємо знаходити можливості виходити на ринки, перепозичати і таке інше.

А в бюджеті повністю передбачено витрати на безпеку і оборону, ми про це вже говорили. Децентралізація повністю – плюс 41 мільярд до місцевих бюджетів. Освіта, медицина, спорт, інфраструктура. Українські дороги – 55 мільярдів, із них 17 мільярдів – на місцеві дороги. Плюс підтримка Державного фонду регіонального розвитку, соціально-економічного розвитку, підтримка ОТГ. Тобто це всі ті напрями, які будуть підтримані у цьому бюджеті, в тому числі українська культура, українське кіно і багато інших речей.

Що стосується об'єднаних територіальних громад. Я звернувся до парламенту і попросив депутатів з округів надати інформацію уряду, щоб ми порушили питання про звільнення таких керівників. У країні є 99 районів, де на сьогодні ще не створено жодної об'єднаної територіальної громади. І на минулому чи позаминулому засіданні уряду я дав доручення подати кандидатури таких недбалих голів райдержадміністрацій, які не здатні зробити систему ефективною, щоб вона забезпечила зовсім іншу якість життя. Тому, будь ласка, вносьте пропозиції, ми одразу будемо звертатися до Президента, щоб таких керівників звільняти. Розуміння Президента в цьому питанні є.

Так що дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Курило Віталій Семенович.

КУРИЛО В.С., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ № 113, Луганська область, самовисуванець).* Доброго ранку. Виборчий округ № 113, Луганщина. Шановний Володимире Борисовичу! У Луганській області найбільша проблема – це енергетика і інфраструктура. Одне з таких дуже гострих питань – це залізниця, яка поєднує область, але яка не має зв'язку із залізницями України, бо вона відрізана з одного боку кордоном з Росією, а з іншого боку – Луганськом. Там необхідно побудувати 40 кілометрів доріг, для того щоб об'єднати цю залізницю. Вона має велике військово-стратегічне значення, має економічне значення. Це поставка вугілля на Луганську ТЕС, це близько 10 елеваторів, які зараз фактично не діють, це дороги, це інфраструктура.

Я прошу вас дати доручення, щоб до вирішення цього питання активно взялися Мінінфраструктури, АТ «Укрзалізниця» і Луганська обласна військово-цивільна адміністрація.

Дякую.

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую, вельмишановний Віталію Семеновичу. Я дам доручення міністру інфраструктури спільно з вами опрацювати можливості вирішення цієї інфраструктурної проблеми.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.
Береза Юрій Миколайович.

БЕРЕЗА Ю.М., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»).* Володимире Борисовичу, доброго дня ще раз. Я просто хотів подякувати за те, що протягом двох років ми досить добре спільно співпрацюємо, але знову-таки повернуся до одного моменту, що стосується доріг на Січеславщині. У нас є дві дороги, стосовно яких я до вас звертався. Це дорога М-04, яка по суті є дорогою життя для

української армії, бо цією дорогою постачаються боеприпаси. Це ділянка від кордону Дніпропетровської області і практично до міста Дніпра. Дорожнє покриття там відсутнє.

І ще один автошлях – це Т 0419 і Т 0434 (П'ятихатки – Ордо-Василівка, Ордо-Василівка – Кривий Ріг). Для західної частини Дніпропетровської області цей шлях – «дорога життя», дорога до полового будинку в місті Кривий Ріг, куди везуть усіх породіль.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 10 секунд.

БЕРЕЗА Ю.М. Я хочу зачитати офіційну відповідь міністра інфраструктури. На жаль, він написав мені (там було 10 відписок): «Інформую, що «Укравтодор» розгляне у 2019 році питання включення зазначених у вашому запиті ділянок автомобільних доріг до виробничих планів». Ви знаєте, якщо ми будемо чекати, багато жителів П'ятихатщини, Софіївщини просто втратять життя через цю дорогу. Прошу звернути...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто відповідатиме? Омелян. Будь ласка.

ГРОЙСМАН В.Б. Міністр інфраструктури Омелян.

ОМЕЛЯН В.В., *міністр інфраструктури України.* Дякую. Вельмишановні народні депутати! Як ви знаєте, Дніпровська чи Січеславська область, справді, демонструє один з найкращих показників будівництва доріг по Україні. І я радий, що цього року не тільки завершено будівництво дороги Дніпро – Запоріжжя, але й активно будується магістраль, яка поєднає Дніпро з Києвом.

Щодо доріг, які ви зазначили. Так, вони є в планах на наступний рік. Завдяки вашому успішному голосуванню сьогодні зранку, ми постараємося максимально втілити їх в життя.

Щодо доріг, так званих «тешок». Ми просимо підтримки залу в питанні передачі цих доріг на баланс областей, бо насправді в «Укравтодору» немає ресурсу на їх ремонти. Маємо про це теж відверто сказати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спориш Іван Дмитрович.

СПОРИШ І.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Виборчий округ № 15, Вінниччина. Володимире Борисовичу, я представляю сільськогосподарські райони. І як би їх не критикували в цьому залі, що не казали б опоненти, я скажу, що програма сільського господарства діє і гроші, які закладені в бюджет, приносять результат. Відбувається повернення за утримання корів, за народження телят, за капітальне будівництво ферм – це вже добре.

Але я хочу сказати, що питання не в тому, щоб похвалити уряд. Все-таки до кінця року залишається місяць, небагато днів, але водночас я хочу, щоб Мінагрополітики, Кабінет Міністрів проконтролювали, щоб були отримані кошти на обладнання тваринницьких ферм, щоб можна було все зробити, щоб у цьому році всі змогли отримати потрібні кошти – і це буде надія для нашого бюджету на 2019 рік.

Дякую.

ГРОЙСМАН В.Б. Дуже дякую, пане Іване, за ваше запитання. Ми тільки розпочали ці програми: підтримку на корів, на молочне стадо, на будівництво ферм – це ж тільки в цьому році ми розпочали. Тому для цього процесу потрібен час, щоб усі процедури були вдосконалені, програма запрацювала на повну потужність. Ми так розпочинали все.

Ми так розпочинали програму «Доступні ліки». Згадайте, коли ми тільки впровадили програму, всі наші опоненти намагалися сказати: «Ось, все не працює, все не так», – і таке інше. Уже всі мовчать, бо фактично програма запрацювала і почала набирати обертів.

Так буде і в цьому разі. Тобто і підтримка на будівництво ферм, і підтримка фермерства, на мінеральні добрива, на насінневі матеріали, на тваринництво, підтримка виробництва української сільгосптехніки і таке інше. Це все працюватиме. Усе те, що в цьому році буде оформлено, по всьому спектру будуть профінансовані видатки на 100 відсотків. Ми не бачимо тут жодних загроз. А в бюджеті, який ми прийняли з вами на 2019 рік, усі ці програми продовжені. Тому я маю надію, що покриття буде набагато ширше.

Зараз вже майже 6 тисяч агропромислових підприємств отримали таку системну підтримку. Із них приблизно 2 850 – це фермерські підприємства. І ми вже маємо десь 104 тисячі особистих господарств, які теж отримують підтримку на тваринництво. Тобто це для нас теж є дуже важливим пріоритетом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Драюк Сергій передає слово для запитання Миколі Федоруку. Ввімкніть мікрофон, будь ласка.

ФЕДУРУК М.Т., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ № 201, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Шановний Володимире Борисовичу! Шановні члени уряду! Я, мабуть, не помилюся, якщо скажу про те, що ще не було жодного прийнятого державного або місцевого бюджету за всю історію незалежної України, який би задовольняв усіх. Тому я абсолютно згоден з тим, що прийнятий сьогодні бюджет продемонстрував і стабільність, і розвиток нашої держави.

І в мене не запитання, а пропозиція, Андрію Володимировичу, до вас і до уряду. Враховуючи те, що 7 грудня, на наступному пленарному тижні в Україні День місцевого самоврядування, є пропозиція: зробити один із днів цього пленарного тижня днем місцевого самоврядування і розглянути проекти законів, які стосуються адміністративно-територіального устрою, і багато інших. Також, можливо, треба подбати про те, щоб передати функції затвердження перспективних планів об'єднання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

ФЕДУРУК М.Т. ...щоб не було зайвих «тормозов», які «тормозят» процес на місцевому рівні. У нас є деякі області, які взагалі не розглянули і не затвердили перспективного плану.

Дякую.

ГРОЙСМАН В.Б. Гарно було сказано, що треба обійти «тормозов», які «тормозят». Це правильно. Шановний Микола Трохимовичу, я повністю підтримую вашу ідею. І будемо просити вельмишановного пана Голову Верховної Ради України сформулювати блок питань місцевого самоврядування. Зараз, коли ми прийняли державний бюджет, ми можемо більше приділити уваги саме таким системним, значущим законопроектам. І якщо буде на те ваша воля, підтримана Головою Верховної Ради України, я думаю, що ми зможемо на наступному пленарному тижні, дійсно, визначити період, коли ми могли б розглянути питання, які стосуються децентралізації, місцевого самоврядування, забезпечити підтримку ініціатив з продовження і удосконалення реформ.

Безумовно, якщо це буде передано уряду, то ми уникнемо не професійного, а просто чи політичного, чи безглузлого впливу на реформу місцевого самоврядування, який призводить до її зупинки. Я взагалі не розумію як так може бути, коли люди прийняли рішення об'єднатися, створити спроможну громаду, коли місцевий бюджет збільшується в три-чотири рази, а там сидить якийсь чиновник в якомусь районі і, розуміючи, що крісло під ним починає хитатися, все це просто блокує. Я вважаю, що ми повинні захистити людей, які мають право об'єднуватися і бути успішними.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шурма Ігор Михайлович.

ШУРМА І.М. «Опозиційний блок». Я звертаюся до Володимира Борисовича. Володимире Борисовичу, у зв'язку з тим, що існує інсайдерська інформація про те, що Уляна Супрун хоче долучитися до рядів «Опозиційного блоку», я сьогодні вже не буду нею вас мордувати, а поставлю запитання по суті. А стосовно неї ми з'ясуємо питання у себе на політраді.

А вам надаю таку інформацію. Під час виїзного засідання на Харківщині ми зіткнулися з такою ситуацією. Там обслуговують людей з числа тимчасово переміщених осіб і тих людей, які проживають на підконтрольних територіях. Додаткових коштів на Харківщину не виділяють, і ті всі лікування відбуваються за рахунок, будемо

говорити так, жителів Харківщини. Особливе навантаження припадає на перинатальний центр, у якому народжують жінки з ускладненнями, з патологіями. Це дуже дороговартісні заходи. Було надано компенсацію в 30 мільйонів, тоді як за підрахунками потрібно приблизно 170-180 мільйонів. Чи хтось контролює цю ситуацію і чи допоможуть фінансово Харківській області, для того щоб ця допомога була повноцінною і без відмов. Принагідно скажу, що з 2,5 тисячі пологів приблизно до 300 пологів проходять люди, які направляються з підконтрольних Україні територій Донеччини і Луганщини. Крім того, у стаціонарах районного, міського, обласного рівня ці люди безвідмовно отримують повноцінну допомогу.

Скажіть, будь ласка, як уряд допомагатиме Харківщині?

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую за ваше запитання. Ми запросимо додаткову інформацію у Харківської ОДА, для того щоб зрозуміти реальні розрахунки, бо фактично формули, які запроваджені в усій країні, є достатніми. Але враховуючи, що є переміщені особи, просто треба подивитися і поррахувати точніше. Тим паче, що в нас є база 2018 року.

Дякую за запитання. Зафіксував. Попрацюємо з Харківською ОДА. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, і фактично зараз останнє запитання. Якщо встигнемо і буде ще час, я надам ще слово для запитання. Якщо буде коротке запитання і коротка відповідь, можливо, ще хтось встигне поставити запитання.

Дехтярчук Олександр Володимирович. Будь ласка.

ДЕХТЯРЧУК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ № 154, Рівненська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Дубенський виборчий округ № 154. Володимире Борисовичу, свого часу у вас була дуже гарна ініціатива – посилити відповідальність на дорогах за перевантаження вантажів і перевізника, і власника вантажу. На жаль, ця ініціатива не була реалізована. І на практиці маємо відновлені

дороги, але ось маю звернення від Демидівської територіальної громади, Млинівської громади про те, що дороги масово руйнуються, бо зараз вивозять цукровий буряк і вантажівки перевантажені у півтора-два рази. Просто один будує, а інший руйнує. Потрібно ваше втручання.

Дякую.

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую за запитання.

Ініціатива, дійсно, є, вона нікуди не поділася, але нам не вистачає повноважень уряду. Для того щоб прийняти нормативний документ, нам потрібна буде підтримка парламенту. І ми розраховуємо, що ще до Нового року відбудеться день інфраструктури в парламенті і ми зможемо також і це питання розглянути.

Тому я доручаю зараз міністру інфраструктури підготувати коротенький проект закону на виконання цієї ініціативи. Якщо буде ваша підтримка, ми це із задоволенням зробимо зараз, щоб перед наступним сезоном інтенсивного руху вантажного транспорту закон був чинний.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, залишається 1 хвилина. Для заключного запитання Дроздик Олександр Валентинович передає слово Кривошеї. Будь ласка, ввімкніть мікрофон.

КРИВОШЕЯ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Доброго дня, пане Голово! Доброго дня, Володимире Борисовичу, члени уряду! Досить коротке запитання. Володимире Борисовичу, ви були в моєму рідному місті Богуславі, я вам ще раз хотів за це подякувати. Але у нас склалася така ситуація (я до вас уже із цим питанням звертався), що в Богуславському районі і в Кагарлицькому районі, який неподалік, місцеві органи влади підвищують тариф на теплоносії. Однією з причин, чому вони це роблять, є те, що люди йдуть по субсидію, ми з бюджету платимо субсидію, і ця субсидія йде просто місцевим чиновникам в кишені. При цьому

вони використовують альтернативні енергоносії, газ майже не використовують.

Тому в мене велике прохання розібратися в ситуації по можливості максимально. Скажіть, що потрібно. Я зроблю звернення громадян чи ще щось. Але зараз я хотів би, щоб це було звернення. Чи можливо провести в цих двох районах перевірку щодо законності підвищення тарифів (у Кагарлику на 23 відсотки чи на 25, у Богуславі – на 5,8)?

Дякую.

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую за ваше запитання. Насправді, ми ж всі розуміємо, що ціна газу є дуже важливою. Але також є дуже важливою і технологія виробництва тепла: чи є втрати, чи їх немає, нормативні, понаднормативні, тобто взагалі увесь процес енергоефективності.

Я іноді так різко реагую, коли будують фонтанчики, бо це робиться, щоб замилити людям очі, тоді як необхідно вирішувати питання утеплення будинків, будівництва нових котелень, альтернативних котелень, будівництва індивідуальних теплових пунктів, щоб людям було комфортно і тепло. А в нас так: коли на вулиці тепло – в кімнатах жара, а коли на вулиці холодно – навпаки.

Тому я хотів би підкреслити, що відповідальність місцевої влади в цих питаннях є дуже високою, хто б що сьогодні не казав. Адже котельні належать місцевій владі, інвестувати в них може місцева влада, а не центральна. Ми можемо тільки допомагати через Державний фонд регіонального розвитку. Наприклад, якщо якась міська громада чи просто громада хоче провести модернізацію, ми можемо через механізм ДФРР підтримати цю ініціативу, але ініціатива має бути їхня.

І тому ми підраховали, що максимум ціна може підвищитися на 16 відсотків. Але ми знаємо, що відбуваються підвищення і на 25, 30 відсотків. Такого допускати просто неможливо, бо це неадекватне підвищення, і ми це розуміємо. Тому я звернуся до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, для того щоб вони допомогли нам провести перевірку місцевих органів влади, які ви назвали. Якщо потрібно, будемо долучати і Державну аудиторську службу України.

Ми фіксуємо це як ваше звернення, і відповідно буде доручення на ваше звернення Прем'єр-міністра України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, час для запитань народних депутатів вичерпаний. Я хочу подякувати уряду, Прем'єр-міністру України Володимирі Борисовичу Гройсману за плідну і важливу дискусію.

Колеги, ви підготуйте до Дня місцевого самоврядування законопроекти, які могли б мати підтримку в залі, немає проблем, щоб розглянути їх наступного тижня. Головне, щоб були проведені дискусії з усіма фракціями і щоб були готові голоси, які підтримають.

Колеги, увага! Зараз ми маємо розглянути проект постанови Верховної Ради про скасування рішення Верховної Ради. Я прошу повернутися. Учора надійшов проект постанови про скасування рішення Верховної Ради України. Я хочу наголосити, що цей проект постанови невідкладно ставиться на розгляд одразу після реєстрації, її авторами є кілька народних депутатів. І я, напевно, запрошу спочатку до виступу Андрія Ілленка як одного з авторів колективу, а потім вже – керівника регламентного комітету. Колеги, сподіваюся, що ми швидко й ефективно пройдемо його розгляд. Ввімкніть мікрофон.

ІЛЛЕНКО А.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). «Всеукраїнське об'єднання «Свобода», місто Київ. Шановні українці! Ми, представники «Всеукраїнського об'єднання «Свобода», внесли проект Постанови Верховної Ради України «Про скасування рішення Верховної Ради України від 22.11.2018 про прийняття в цілому як закону законопроекту «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» ([№ 9084](#) від 17.09.2018)». Ми вважаємо, що вчорашня ситуація в парламенті була черговим прикладом системного порушення Регламенту. І якщо ми навіть не говоримо по суті цих рішень, які є абсолютно олігархічними в своїй основі і приймалися не в інтересах українського народу, а в інтересах олігархату, то

ми бачимо численні формальні порушення, які відбувалися, починаючи від масового тотального кнопкодавства в стінах Верховної Ради, уже не прихованого, а взагалі без жодних навіть натяків на якусь сором'язливість і намагання це приховати. І те, що вчора відбувалося з неособистим голосуванням, просто перейшло вже усі межі. А я нагадую, що вже є навіть рішення Конституційного Суду, відповідно до якого на підставі неособистого голосування народних депутатів конкретні рішення визнаються нелегітимними і ці закони потім скасовує Конституційний Суд.

Так само були численні інші порушення. Відповідно до частини першої статті 117 Регламенту законопроект, підготовлений до другого чи повторного другого читання, висновок головного комітету та інші супровідні документи до нього надаються народним депутатам не пізніше як за десять днів до дня розгляду цього законопроекту на пленарному засіданні Верховної Ради. В порушення вимог частини першої статті 117 Регламенту народним депутатам порівняльну таблицю законопроекту до другого читання надано для ознайомлення не за десять днів до дня розгляду, а безпосередньо перед початком розгляду. Тому не було можливості навіть нормально ознайомитися і провести ґрунтовну дискусію щодо надважливих питань для кожного українця, адже це стосується всіх українців.

Тому я закликаю Верховну Раду, хоча зараз це, звичайно, звучить смішно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

ІЛЛЄНКО А.Ю. Але я закликаю натиснути кнопку «За», для того щоб показати нашу позицію, що не можна порушувати Регламент, не можна приймати рішення кнопкодавством, не можна протискати рішення і, найголовніше, ці рішення мають бути не просто для галочки (ухвалили і, маємо радіти), а ці рішення мають бути дійсно в інтересах українців, а не олігархічної системи.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується перший заступник голови Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради Пинзенник Павло Васильович. Будь ласка.

ПИНЗЕНИК П.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Сьогодні на засіданні комітет розглянув заяви народних депутатів Левченка, Ілленка, інших народних депутатів (усього п'ять підписів) до Голови Верховної Ради про усунення порушень вимог Регламенту, допущених під час прийняття рішення Верховної Ради щодо законопроекту № 9084 «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України», і внесений ними відповідний проект постанови № 9084-П. Згідно з частиною восьмою статті 48 Регламенту комітет надав висновок, у якому зазначив: аргументом авторів проекту для скасування рішення Верховної Ради про прийняття в цілому проекту закону є неособисте голосування народних депутатів України (тобто автори посиляються на статтю 47 Регламенту Верховної Ради України) і порушення строків надання матеріалів народним депутатам (стаття 117 Регламенту Верховної Ради України).

Народний депутат Левченко під час своїх виступів у обговоренні поправок 2, 6, 17, 19, 20, 22 звертав увагу головуючих на пленарному засіданні під час розгляду законопроекту на порушення положень статті 117 Регламенту Верховної Ради України. Водночас комітет неодноразово наголошував на тому, що питання стосовно встановлення факту неособистого голосування має бути порушено і вичерпане безпосередньо під час розгляду законопроектів у залі засідань Верховної Ради відповідно до статті 47 Регламенту, а не після закінчення розгляду питань чи після закінчення пленарного засідання.

Що стосується зауваження авторів законодавчої ініціативи про порушення вимог статті 117 в частині строків надання матеріалів народним депутатам до ознайомлення, то це стосується попередньої підготовки до розгляду законопроекту і складовою процедури розгляду і голосування законопроекту не є, відтак не може бути підставою для застосування положень статті 48 Регламенту Верховної Ради України.

Комітет пропонує Верховній Раді визначитися щодо прийняття чи відхилення проекту постанови № 9084-П шляхом голосування. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу провести запис: два – за, два – проти.

Новак Наталія Василівна. А де Новак?

Я згоден, я надам вам слово. Просто я не міг подумати, що ви здатні порушити Регламент. Я не міг такого припустити.

Будь ласка, ввімкніть мікрофон Чумаку.

ЧУМАК В.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 214, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня, шановні громадяни! Доброго дня, шановні українці! Виборчий округ № 214, місто Київ. Так, дійсно, я натиснув кнопку замість Наталії Василівни Новак і якраз отримав слово. Адже саме як дійшла моя черга, закінчилась «година запитань до уряду» у Верховній Раді і я, як завжди, практично не маю слова у цій Верховній Раді, бо Андрій Володимирович ніколи мені його не надає.

Але я хочу підтримати проект постанови, про який казав пан Ілленко, підтримати його позицію, що закон приймався з абсолютним порушенням Регламенту. Не можуть прийматися закони Верховної Ради в такий спосіб, тим паче закони, які встановлюють кошторис держави на цілий рік. Вони не можуть прийматися у спосіб несвоечасного внесення до залу, нічного голосування і нічного розгляду; не можуть прийматися у спосіб, коли, в принципі, ми бачимо, що це й не закон про державний бюджет, а закон про лобювання власних інтересів певними олігархічними, політичними, економічними групами своїх власних інтересів.

Я хотів поставити запитання уряду. На жаль, пішов пан Гройсман. У статті 19 Конституції України сказано, що всі посадові особи державної влади, органів місцевого самоврядування повинні діяти в межах і спосіб, передбачені Конституцією. Жодна стаття Конституції (стаття 106, у якій прописано повноваження Президента), не передбачає можливості створення будь-яких фондів за рахунок наших з вами грошей. Немає грошей державного бюджету – є гроші платників податків! За рахунок наших з вами грошей – підкуп виборців на виборах. 1 мільярд гривень цього бюджету надано Президенту на безпосередній підкуп виборців на виборах. Тому я прошу проголосувати

за проект постанови пана Ілленка, а тим паче щодо порушення Регламенту. Я хочу сказати громадянам України...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

ЧУМАК В.В. У залі зараз знаходиться приблизно 27-28 народних депутатів. На час реєстрації (я порахував) у залі знаходилося 39 народних депутатів, тоді як на табло висвітлювалося 237. Відповідно до Регламенту Верховної Ради України Голова Верховної Ради України не має права розпочати пленарне засідання за відсутності кворуму. Шановні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Бурбак Максим Юрійович, «Народний фронт». Будь ласка.

БУРБАК М.Ю. Шановні колеги! Шановні українці! Сьогодні зранку Верховна Рада прийняла бюджет на наступний рік, і я переконаний, що більшість депутатів, які є політично відповідальними, голосували за цей бюджет. Попри численні зойки опозиції, попри численні виступи політиканів, які цю трибуну використовували лише для свого політичного піару, Верховна Рада виконала свою основну функцію і в наступному році Україна житиме з основним фінансовим документом. Адже цим документом, який підтримала фракція «Народний фронт», 5 відсотків валового внутрішнього продукту, як це було започатковано урядом Арсенія Яценюка попри дуже тяжкий економічний стан країни в 2014-2015 роках, направляються на національну безпеку і оборону. Попри все це гроші направляються на продовження реформ, на Національну поліцію, на підвищення зарплат у Збройних Силах України, нашим воякам, які на сході боронять наші кордони.

Незважаючи на те, що опозиція критикує цей бюджет, він буде чинний у наступному році. Але ви забули, особливо це стосується попереднього промовця, що в наступному році вибори, і в цьому бюджеті також закладено гроші на проведення і президентських виборів, у яких ви хочете брати участь, і парламентських, у яких ви будете брати участь. Це ж демократія. Ви за це не голосували. А тут ви його критикуєте.

Тому фракція «Народний фронт» не голосуватиме за цей законопроект, бо він є суто технічним і має на меті заблокувати підписання дуже важливого фінансового документа. Адже ми вчора з вами разом відвернули загрозу дефолту в Україні, як це було зроблено урядом Арсенія Яценюка в 2014-2015 роках. Тому, шановні колеги, не чиніть перепон для підписання цього дуже важливого документа.

Фракція «Народний фронт» не голосуватиме за цей проект постанови. Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Опозиційного блоку» – Шурма Ігор Михайлович.

ШУРМА І.М. «Опозиційний блок». Я трохи про інше. Скажіть мені, присутні в залі і той, хто слухає, ми, взагалі, зібралися в Європу чи куди? Назвіть мені, будь ласка, країну Європейського Союзу, де вночі приймають бюджет, голосують. Так із року в рік.

Знаєте, коли я сьогодні сказав перший раз: «Слава Богу»? Запамятайте і запишіть собі, що це останній ваш бюджет! Наступного року ви вже цього робити не будете! Ні такої коаліції не буде, ні такого уряду не буде.

Я сьогодні спеціально прийшов подивитися в зал. Це посміховисько! Люди добрі, кожен з нас одержує зарплату. Чому зал порожній? Бо ми о 7 годині розійшлися. І це ненормально, коли о 7 годині ми виходимо із залу, проголосували хто «за», а хто «проти» бюджету, а о 10 годині треба прийти сюди на «годину запитань до Уряду». Погодьтеся, що це ненормально!

А знаєте, що ще є ненормальним? Коли ми голосуємо за Бюджетний кодекс, отам сидять люди, які з вас, вибачте, роблять дурнів. Вони вас просили проголосувати за законопроект [№ 6327](#), там у «Прикінцевих положеннях» було прописано: на медицину – 5 відсотків. А вони, знаючи, що тих грошей немає, в цьому Бюджетному кодексі прописали: регулювати в ручному режимі. І якби ми не підняли гвалт, ви б за це проголосували. Вас водять за ніс, і вам так добре.

Я ще раз закликаю самих себе поважати. Відбувається нічне голосування. А скажіть: що змінилося від минулої влади? Як колись

по ночах голосували, так само і ви робите! Між вами різниці немає, тому у вас майбутнього немає!

ГОЛОВУЮЧИЙ. І заключний виступ – Корчинська Оксана.

КОРЧИНСЬКА О.А. Слава Ісусу Христу! Я пропоную підтримати проект постанови наших депутатів-патріотів у зв'язку з тим, що ми воююча країна. Не може бути так, що у воюючій країні 5 відсотків нібито направляються на оборонний комплекс, а реально оборонний комплекс одержує 2,5 відсотка. 10 мільярдів гривень недодали армії! 10 мільярдів гривень – це відсутність оновлення технічного постачання фронту! 10 мільярдів гривень дали правоохоронним органам, але не дали нашому війську! Такого не може бути!

Я нагадую, що наша країна – не поліцейська країна. Наша країна – це воююча країна. І нехай нас буде сьогодні 10 депутатів, які проголошують за цю постанову, але це добре, що в цьому залі є депутати, які не зраджують ні Бога, ні Україну.

Слава Україні!

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Героям Слава!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, перед голосуванням хочу повідомити, що великою мірою нам було важливо сьогодні зібратися і розглянути цей проект постанови, який було зареєстровано вчора, щоб міг бути підписаний Бюджетний кодекс. І це є безперервний процес – прийняття бюджету.

Я хочу нагадати, що правильно хтось зазначив, що прийняття бюджету має відбуватися не 31 грудня, а 23 листопада. Це дає можливість усім збалансувати бюджет. Справді, це постійно складний процес, бо це безперервний процес – прийняття бюджету.

Я, до речі, хочу зараз подякувати всім членам комітету і, оскільки до мене зверталися члени Комітету з питань бюджету, хочу ще раз нагадати, що ми прийняли Державний бюджет на 2019 рік відповідно до рішення Комітету з питань бюджету з урахуванням погоджених з урядом і збалансованих пропозицій народних депутатів. Тому прошу Комітет з питань бюджету спільно з Міністерством фінансів оформити відповідний закон. Ми назвали поправки, законопроект у редакції

комітету, власне, був компромісним, було досягнуто порозуміння в залі. Я прошу комітет почати готувати закон на підпис.

А зараз ми маємо проголосувати за цей проект постанови, але перед тим я хочу з вами порадитися, колеги. Я пропоную у зв'язку з тим, що сьогодні о 15 годині відбудеться засідання, присвячене вшануванню пам'яті жертв Голодомору, о 12 годині завершити наше засідання, щоб технічні служби мали можливість підготувати зал для проведення засідання (*Шум у залі*).

Колеги, запити я буду зачитувати (*Шум у залі*).

Отже, колеги, в мене є така пропозиція. Якщо вона в залі не підтримується, будемо читати запити, будуть виступати. Але без перерви, за безперервним принципом: півгодини – запити, годину – виступи. Без перерви це триватиме, відповідно, до першої години. Так всіма приймається? Так, всіма приймається.

І тому, колеги, я ставлю на голосування проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 22.11.2018 про прийняття в цілому як закону законопроекту «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (№ 9084 від 17.09.2018)» ([№ 9084-П](#)). Хто підтримує даний проект постанови, прошу проголосувати. Прошу персональне голосування забезпечити.

«За» – 11.

Проект постанови № 9084-П відхилено, що дає нам можливість готувати до підпису Закон «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України».

Колеги, давайте за загальною згодою зробимо так: спершу протягом години будуть виступи, а потім – півгодини запити. Щоб виступи були зараз, а запити потім, бо поки будуть запити, просто всі розійдуться. Увага, колеги! Зараз – година на виступи народних депутатів, а потім – півгодини на зачитування запитів, як це передбачено Регламентом.

Прошу записатися народних депутатів, які мають намір взяти участь у виступах. Прошу провести запис. Прошу записатися.

Ігор Шурма. Будь ласка.

ШУРМА І.М. «Опозиційний блок». Декілька хвилин тому я виступав з приводу постанови про відміну результатів голосування щодо Бюджетного кодексу. І мої зауваження стосовно того, що людей у залі немає, що уряд лукавить, викликали бурхливу реакцію тих колег депутатів, які належать сьогодні до більшості. Ви знаєте, ви можете шуміти, можете говорити все, що хочете, можете показувати, що і в наших рядах сьогодні людей немає. І це закономірно, що людей нема. Нема цивілізованої держави у світі, у якій Державний бюджет, документи, які допомагають розглядати його, реалізовувати його в наступному році, Бюджетний кодекс і Податковий кодекс, приймаються вночі. А ви ж бачили, що вчора коїлося. Згадайте, як чотири роки тому, ви казали про стару владу, що вона така-сяка. А вчора як кнопкодавили! І це ж робиться зовсім поруч із вами. Ви смієтеся всі, нічого не кажете. Це все зафіксовано на відео. Де ваша совість, де ваші крики?! Будьте послідовні.

І ще раз кажу. Те, що відбулося вчора, – це, на превелике щастя, велика надія, що це останній такий бюджет, який подає цей уряд і за який ви голосуєте. І мені колега збоку каже, що це ж яке велике досягнення, що це ж не 30 грудня і не 31 грудня. Яка різниця? Яка різниця, якщо тут у залі сиділи, дрімали до самого ранку. Подивіться, чи в кого-небудь є совість, щоб сказати, що так сталося, що непрофесійно підготовлені були документи. Знаєте чому непрофесійно? Бо якби були професійно, то вчора не точилися б дебати і по десять разів не ставилися б на голосування питання, не принижувався б статус Голови Верховної Ради, який не знає, що з вами робити, з тими, що його сюди делегували, в те крісло. Ви ж нівелюєте його і власне статус Верховної Ради! А це говорить про те, що цей бюджет був підготований некваліфіковано на замовлення Міжнародного валютного фонду і його треба буде виконувати. І коли ми говоримо, що оті торги, які велися тоді, які привели до революції, під час якої загинули люди, то чим сьогодні це все відрізняється від минулого? Знаєте, як казали колись сусідською мовою: «Правильним путем идете, товарищи!» І ви туди ж дійдете, як будете все те саме робити. У нас все перетворилося в піар, все перетворилося в показуху!

Я звертаюся до громадян України. Те, що ви бачили, що сьогодні вночі відбувалося, і те, що є, засвідчує: ця Верховна Рада себе вичерпала і нічого доброго від неї чекати не потрібно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Савка Іван Іванович. Будь ласка.

САВКА І.І. Дякую, пане головуючий. Шановні колеги! Дорогі українці! Сьогодні я виступав і, в принципі, сказав, що вчорашній день, сьогоднішній ранок – це історія нашої держави в майбутньому. Тому що вчора ми прийняли закони, які потрібні будуть нам в майбутньому, нашій державі, народу України.

Що стосується єдності з Європою. Це закон, який дає можливість спільно, єдиним народним фронтом вдарити по зубах московській орді.

Стосовно того, що казали про Державний бюджет у цьому залі. Так, хотілося б, щоб Державний бюджет на 2019 рік був кращий, щоб кожному із нас було приємніше, щоб люди себе почували вільнішими, забезпеченішими. Але ми знаємо, що йде війна, і ті відсотки, які ми закладаємо на Збройні Сили України (5 відсотків внутрішнього валового продукту), – це мізер, але з кожним роком цей відсоток усе збільшується. І за цей період Збройні Сили України зміцнилися, стала сильнішою армія, яка входить в Європі до десятки самих боєздатних армій. Ми повинні це знати, ми повинні цим пишатися. Але коли звучать і звучали з цієї трибуни слова на адресу Збройних Сил України, дехто з депутатів не наслідився підвестися. Тому ми повинні знати, вельмишановні українці, що в цій залі є ті, які живуть історією комунізму, живуть тими ідеями, які пропагувалися до 2014 року, і насамперед живуть з певною ідеєю щодо московської орди. Ми повинні це знати, ми повинні бути готовими. Ми мусимо боротися за нашу свободу, за наше майбутнє для наших дітей. Тому, народні депутати, звертаюся до вас. Вельмишановні колеги, це наше робоче місце і так само, як наші воїни на передовій кожного дня, 24 години на добу, захищають нас, кордони нашої України від московської навали, так і ми повинні працювати тут на благо нашої держави України. Так, важко. Але ми повинні знати одне – ми робимо те, що потрібно нашій державі.

Слава українським воїнам! Слава Україні!

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям слава!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, зараз і Дехтярчук, і Шверк передають слово для виступу Споришу, і тому надається 6 хвилин. А потім уже, пане Вікторе, ви.

СПОРИШ І.Д. «Блок Петра Порошенка», Вінниччина, виборчий округ № 15. Звичайно, хочеться, щоб усі виступили. Як кажуть, «нас мало, но мы в тельняшках». Але водночас свою думку ми можемо донести сьогодні українському народу, своїм виборцям з цієї трибуни. І це добре.

І водночас ми повинні розуміти головуючого, Андрія Володимировича, бо, дійсно, сьогодні треба підготуватися до Дня пам'яті жертв голодоморів. Ми знаємо прекрасно, що ми повинні всі схилити голови, бо нам відомо про всі ті репресії проти українського народу. Тому я думаю, що ми підемо спікеру назустріч і зробимо все, щоб звільнити зал і щоб він був підготовлений.

Але я не це хочу сказати. Ми з вами прийняли Державний бюджет. Я хочу звернутися до всіх присутніх сьогодні у залі. Ось уже, мабуть, 26 державних бюджетів прийнято. Чи був хоч один такий бюджет, щоб усі були ним задоволені, щоб український народ був ним задоволений? Звичайно, ні. І як би не було цей бюджет прийнято, він не є на сьогодні поганий. Виходили з того, що маємо. І хоч би як опозиція його критикувала, хоч би що вони казали, а все-таки є бюджет. Він не може бути ідеальний, і жоден бюджет не буває такий. Але водночас ми повинні мати те, що маємо. І слава Богу, що він є, і слава Богу, що в бюджет будуть надходити кошти, і слава Богу, що підняли зарплати нашим воякам (уже більше 10 тисяч), які захищають нас на сході, а захищали нас за 7 тисяч... І слава Богу, що підняли зарплати нашій поліції, і це також добре, бо підвищення зарплат – це оборона нашої країни. І абсолютно нічого поганого в цьому немає.

Я сьогодні звертався до уряду, все-таки урядова програма діє. І хоч би що казали у цьому залі, сільське господарство сьогодні отримує дотації, сільське господарство сьогодні отримує на утримання корів, населення отримує кошти на утримання корів, але отримують ті, хто не полінувався просто подати заявки, подати відповідні документи для того, щоб це можна було оформити.

Але чого ми сьогодні остерегаємося? Звичайно, дуже багато сільськогосподарських підприємств сьогодні будують завдяки тому,

що є така допомога, що є дотації з боку держави. Будують ферми, закупають нове обладнання, закупають нову сільськогосподарську техніку. І дуже хочеться, щоб це відродження все-таки відбулося.

Сьогодні ми чули Прем'єр-міністра Володимира Гройсмана. Він пообіцяв, і я з цієї трибуни хочу запевнити всіх наших фермерів, господарів сільськогосподарських підприємств. Я сьогодні не кажу про великих олігархів, про великі холдинги, я кажу про середні фермерські сільськогосподарські підприємства. Дуже добре, якщо нас з вами не обмануть і ми отримаємо все до решти – і на будівництво ферм, і на капітальний ремонт, і на обладнання тваринницьких ферм. Якщо ця програма спрацює стовідсотково, то буде якась надія в сільського господарства на 2019 рік. Ми будемо мати на це надію. Ми будемо знати, що все-таки в цьому Державному бюджеті на 2019 рік передбачено допомогу сільському господарству.

І ще я хочу до Міністерства внутрішніх справ звернутися. Я отримав зі свого округу (Вінницька область, смт. Вапнярка) звернення на електронну пошту, що жорстоко побитий Сполітак Ілля із Вапнярки, просто побили його нахабно. Він, дійсно, є активістом у Вапнярці. І, на жаль, як повідомляє він у заяві, ніякого розслідування ще не проводилося.

Звичайно, я напишу звернення і в Генеральну прокуратуру, і в Міністерство внутрішніх справ. Я хочу, щоб все-таки Міністерство внутрішніх справ вжило заходів і щоб було проведено розслідування, щоб все-таки людина, якщо має свої погляди, не страждала через це від рук якихось бандитів. І такі напади на наших активістів неодноразові, ми знаємо це прекрасно. І з цієї трибуни я хочу заявити, що можна Міністерству внутрішніх справ узяти ситуацію під контроль і простежити, щоб дану справу розслідували.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

До слова запрошується Чумак Віктор Васильович. Будь ласка.

ЧУМАК В.В. Ще раз доброго дня, шановні колеги. Ще раз доброго дня, шановні українці. Виборчий округ № 214, місто Київ. Учора парламент прийняв декілька дуже важливих рішень. Про прийняття бюджету і про свою оцінку бюджетного закону я вже казав у попередньому виступі. Учора парламент прийняв зміни до Конституції

в першому читанні щодо закріплення курсу на євроінтеграцію і на повноправне членство або участь України в НАТО.

Ви знаєте, я з 2000 року працював у виконавчих структурах і готував цільові програми співпраці між Україною і НАТО, плани дій між Україною і НАТО. Тому я абсолютно задоволений тим, що ми маємо 311 парламентарів, які мають свою політичну позицію, яка спрямована на участь України в європейських і євроатлантичних структурах. Але, ви знаєте, мене лякає інше. Що таке членство України в НАТО або в Європейському Союзі? По-перше, воно не повинно починатися з брехні, з лицемірства і з лукавства. Лукавством є те, що ось тут в порожньому залі парламент приймає будь-які рішення. В жодному парламенті Європи ви не побачите такого, щоб депутати у порожній залі парламенту говорили про щось і приймали рішення. Парламент практично не зміг би розпочати роботу в такому складі. Так не йдуть до Європи.

По-друге. Якщо подивитися на План дій Україна – НАТО і на цілі, які передбачені ним у внутрішній політиці, то ми побачимо, що першою ціллю стоїть зміцнення демократичних і виборчих інституцій.

Я знову хочу повернутися до 2014 року, тоді Коаліція депутатських фракцій «Європейська Україна» пообіцяла громадянам змінити виборче законодавство – досі жодного кроку для цього не зроблено. Той проект Виборчого кодексу України, який випадково було прийнято в першому читанні, зараз абсолютно гальмується. Без прийняття нормального виборчого закону ми будемо мати такий самий глибоко депресивний і непрофесійний парламент, який є.

Пунктом другим в плані дій щодо членства України в НАТО стоїть зміцнення повноважень та незалежність судової влади. Про це можна писати повісті і романи, бо 28 суддів, які не пройшли сито Громадської ради доброчесності щодо їх корупційних статків, корупційних ризиків і таке інше, призначені Вищою радою правосуддя і Вищою кваліфікаційною комісією суддів України судьями Верховного Суду. Водночас єдина суддя-викривач Лариса Гольник, яка йшла в антикорупційний суд, яка викрила корупцію в Полтавському районному суді Полтавської області, в міських судах і в Полтавській міській раді, за формальними ознаками не допущена до суду.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, 30 секунд.

ЧУМАК В.В. Я хочу завершити ще одним. 6 вересня, коли у Верховній Раді виступав Президент із щорічним посланням, я вручив йому листа з 18 запитаннями, на які Президент повинен дати відповідь українському парламенту, бо його підписали 40 парламентаріїв. Досі жодної відповіді від Президента немає. Ми чекаємо, пане Президенте...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Я запрошую до слова народного депутат Віктора Кривенка.

КРИВЕНКО В.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Народний Рух України. Доброго дня! Шановні колеги, на мою думку, відбулася абсолютна ганьба і знецінення українського парламенту, який вночі голосував за проект Державного бюджету. Одна річ – перший рік, коли ми стали народними депутатами, інша річ – зараз. Тоді був кінець року, тому треба було вступати в новий рік із законом про Держбюджет, а зараз – листопад. Що заважало через тиждень, у наступний вівторок зібратися і проголосувати, щоб законопроект побачили експерти, щоб побачила вся громадськість? Що заважало сьогодні, в п'ятницю, зібратися і проголосувати? Подивіться на цю ганьбу. Люди ж дивляться, скільки людей в залі. Чому вчора було не припинити роботу о 18:00, о 22:00? І за такої залізної дисципліни ми бачили вчора і кнопкодавство, і інше і бачили, як люди сиділи і працювали. За такої залізної дисципліни вони що, в п'ятницю не прийшли б на роботу? То ми розписуємося не тільки в своїй країні, ми розписуємося на весь світ, на всю Європу, що нема гарантії, що в п'ятницю депутати за такої залізної дисципліни прийдуть на роботу. Тому треба тримати всіх вночі, щоб голосували. З нас сміються у світі! Це підриває довіру до нашої держави. Це антидержавницькі дії. І тому, безумовно, це справжня ганьба.

Я не голосував за цей проект Державного бюджету, і інший рухивець, Павло Кишкар, теж за нього не голосував, зокрема, тому що не врахована величезна кількість ініціатив, необхідних і для нашого економічного розвитку, і для захисту нашого культурного простору, і для захисту нашого військового простору, і для військової перемоги. Подивіться, як знову не виконується законодавство, коли із 5 відсотків ВВП, виділених на сферу безпеки і оборони, 3 відсотки, які мають іти власне на армію, не йдуть. Там всередині інший розподіл, армія упосліджена в цьому питанні.

Подивіться, як відбувається, коли Експортно-кредитне агентство не має фінансування. Два роки як не виконується закон. Моя поправка стосовно авіапрому (704 мільйона гривень) не врахована. На Львівську національну музичну академію ім. М.В. Лисенка – 38 мільйонів; на Національну академію образотворчого мистецтва та архітектури – 70 мільйонів; на Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені Івана Карпенка-Карого; на Національну музичну академію імені Петра Чайковського; на Національну хореографічну спілку України – 2,9 мільйона; Національний академічний український драматичний театр імені Марії Заньковецької, якому всі обіцяли 40 мільйонів на реконструкцію; Національний художній музей України – усе не враховано.

Подивіться, уряд робить ремонт у себе: міняє кахель, міняє блоки перед входами, всередині штукатурить, білить. А 200 метрів вниз – Національний художній музей. Ви приїдьте і подивіться. Отак стоять сходи, вікна дерев'яні, діряві, дах проламаний – і на це у нас немає грошей.

Поправки щодо підвищення зарплати вчителям, щодо чорнобильців, щодо середньої технічної освіти – десятки поправок, які абсолютно можна було врахувати, не враховані і нема процесу суспільної дискусії.

У мене взагалі є відчуття, що відбувається знищення Верховної Ради як інституту, як вищого органу державної влади. Подивіться, коли вноситься подання на членів Партії регіонів, як голосують усі ті, хто обіцяв голосувати за скасування недоторканності. Скільки голосів дають дві фракції більшості? Одна фракція дає 40 голосів, інша – 35 голосів. І потім: Генеральний прокурор – молодець, Верховна Рада – не молодець.

Щодо моєї рідної Січеславщини. Одна фракція заявляє: «Армія! Мова! Віра!». Тільки для дніпропетровських патріотів є ще і Січеслав.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Єгора Соболева.

СОБОЛЄВ Є.В., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Я думаю, що дуже важливо, щоб люди розуміли, що відбувається в цій залі і вдень, і вночі, як були вчора розподілені їхні гроші – більше 1 трильйона 100 мільярдів гривень, які є грошима платників податків. Найбільш символічно, що вийшло після голосування представників «Блоку Петра Порошенка», «Народного фронту», уламків Партії регіонів, які тепер по-різному називаються, які прийняли Закон «Про Державний бюджет України на 2019 рік», – це одна витрата, яка дає 1 мільярд гривень Президенту України в його особистий фонд.

Ми маємо йти до Європи, ми маємо творити країну, де кожна тисяча гривень пожертв у виборчий фонд кожного кандидата є добровільною, є прозорою, є зрозумілого походження. Ми маємо творити державу, де будь-який підкуп, будь-яке зловживання правилами виборів має каратися тюремним ув'язненням, щоб ні в кого не було навіть бажання і не було можливості. Замість цього абсолютно легально Президент, який має бути гарантом Конституції, отримує 1 мільярд гривень на подачки, на те, щоб у передвиборчі місяці від свого імені дарувати, відкривати, перерізати стрічки.

Найсумніше (про це вже менше знають люди), що такі самі гроші на подачки, на фактичний підкуп бідних людей отримали десятки народних депутатів через так званий Державний фонд регіонального розвитку. Адже вони будуть за наші з вами гроші, за гроші платників податків хвалитися: ми побудували дорогу, ми відкрили майданчик, ми, ми, ми... Насправді це забрано у людей. Забрано у тих, хто хотів би отримати «теплий» кредит і зробити свій будинок енергонезалежним, зменшити свої витрати на опалення, на газ. Забрано у тих, хто по-справжньому потребує грошей на виховання дитини, хто по-справжньому потребує грошей, бо має особливі потреби. Усі ці гроші платників податків згорять у передвиборчому царстві подарунків.

Я думаю, що найважливіше (і це вчора теж показали день і ніч), що коли люди за цим стежать, коли люди розуміють таке шахрайство, нам вдається це зупиняти. І слава Богу, що вчора було відкинуто ще низку ідей, які були проти інтересів суспільства, проти інтересів усіх громадян. Не даємо себе обманути, працюємо далі і виганяємо шахраїв!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Бондаря.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Народний фронт»). Доброго дня! Виборчий округ № 119, Бродівщина, Бущина, Радехівщина і Кам'янещина. Я ще раз хочу звернутися до громади Радехівського району. 23 грудня будуть проводитися вибори до об'єднаних територіальних громад, якраз до Радехівської і Лопатинської ОТГ. Я, читаючи інформацію, наприклад, в Інтернеті, вже бачу, що реєструються кандидати на посади голів ОТГ і в депутатський корпус. Я ще раз хочу все-таки закликати мешканців, які братимуть участь у виборах, аналізувати кожного кандидата, аналізувати, що він вже зробив для розвитку громади, їхній шлях і відповідно обирати найдостойніших.

І також хочу звернутися до представників влади Буського району. Буквально в середу на засіданні Кабінету Міністрів України було внесено зміни до перспективного плану створення спроможних територіальних громад Буського району. Планується створити три об'єднані територіальні громади – Буську, Красненську і Олеську. Закликаю не зволікати з цим процесом, а все-таки розпочати процес об'єднання територіальних громад, розпочати процес виборів, щоб дати можливість громадянам обрати тих керівників, які дбатимуть про ці територіальні громади, знаючи, що це дасть можливість для більших надходжень коштів до місцевих бюджетів, які у свою чергу будуть спрямовані на розвиток цих громад, на розвиток інфраструктури. Мешканці мають це отримати, бо вони докладають максимум зусиль, для того щоб їхні райони, їхні населені пункти якраз отримали таку фінансову допомогу.

Ще раз закликаю керівництво Буського району не зволікати з процесом виборів до ОТГ, а мешканців Радехівського району – ще раз проаналізувати кандидатів, яких обиратимуть до керівництва ОТГ, до депутатського корпусу, і зробити правильний вибір.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Арешонкова.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Виборчий округ № 64, Житомирщина. Шановна пані головуюча! Шановні колеги, які залишилися у залі! Також звертаюся зараз до тих, хто дивиться і слухає трансляцію. На початку грудня ми будемо відзначати пам'ятні дати: День Збройних Сил України і День місцевого самоврядування. Але, крім цього, ми будемо вшановувати людей, які свого часу зробили надзвичайно велику справу – брали участь у ліквідації аварії на Чорнобильській атомній станції, які мають на сьогодні почесний статус ліквідаторів. І мова йде про виконання державою своїх зобов'язань з підтримки громадян, які постраждали від аварії на Чорнобильській атомній станції. Нагадую, що це на сьогодні ще доволі велика кількість людей (близько 2 мільйонів), які мають ті чи ті захворювання або проживають на забруднених територіях, це діти, які мають хвороби, і інші. Є надзвичайно велика кількість людей, які потребують уваги і підтримки з боку держави.

На жаль, в бюджеті, який ми вчора прийняли, порівняно з минулими роками практично не враховано питання збільшення фінансування цих цільових програм. На жаль, нам не вдалося домовитися з урядовцями про те, щоб окремим рядком була передбачена сума, яка була раніше, на лікування людей з важкими хворобами, в тому числі із онкозахворюваннями. На жаль, на сьогодні не вирішено питання підвищення суми відшкодування за харчування дітей, які мають статус постраждалих від аварії на ЧАЕС.

Нагадую, що у Верховній Раді в першому читанні ми розглядали законопроект, який здобув підтримку, і його потрібно виносити на розгляд сесійної зали.

Також, якщо ми вже говоримо про ліквідаторів конкретно, то хочу нагадати, що комітети Верховної Ради вже розглянули три

законопроекти, які визначають питання підвищення пенсійного забезпечення або матеріального забезпечення громадян, які мають статус ліквідаторів аварії на Чорнобильській атомній станції.

І, безперечно, надзвичайно важливе питання. Хочу нагадати, що в липні Президент видав указ, яким визначив, що до кінця року уряд має прийняти нову державну програму, яка врахує всі питання підтримки громадян, які мають статус постраждалих від аварії на ЧАЕС. До цього часу програми немає, хоча ми отримали повідомлення, що над розробкою і підготовкою такої програми український уряд працює. Тому я закликаю сьогодні і Прем'єр-міністра, і міністра соціальної політики Реву сконцентруватися над підготовкою цієї програми.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Я запрошую до слова народного депутата Шахова.

ШАХОВ С.В. Політична сила «Наш край». Шановний український народ, звертаюся сьогодні саме до тебе. Підтримую сьогодні народного депутата Бондаря, який також звернувся до громадян і закликав обрати на місцях депутатів і до районних рад, і до громад, і до міських рад. Адже саме в місті Сєверодонецьку, в серці Луганської області, сьогодні виникла вакханалія. Три роки місто штормить, як в океані, і люди не можуть зрозуміти, що відбувається. Кривава банда з дев'яностих зайшла в депутатський корпус через різні політичні сили, зокрема через Опоблок, БЮТ, БПП, РПЛ, і тепер, прикриваючись чинними партійними організаціями влади, чинить безлад і грабує місто. Рівно рік тому два депутати від Радикальної партії, які були завідувачами міського голови, практично розграбували 160 мільйонів гривень у місті Сєверодонецьку. Порушено кримінальне провадження. У цьому році Опоблок готував повністю зрив опалювального сезону через ТЕЦ та КП СТКЕ в Сєверодонецьку. Якби не виконувач обов'язків губернатора Філь, то місто повністю замерзло б. Якби не звернення громадян, місто повністю замерзло б.

Далі. Відбувається цілковите захоплення влади. Службою безпеки України порушено вже три кримінальні провадження через те, що депутати знімали мера Казакова. Щойно суд поновлював мера Казакова, щойно починалася нормальна робота, наведення в місті

ладу, як знову депутати його знімали. Під час захоплення депутатами влади було повністю пограбовано Северодонецьк: вкрали Льодовий палац спорту, списали його через банк, повністю розграбували бюджет, а це сотні мільйонів гривень. Сьогодні я звернувся до Прем'єр-міністра Гройсмана з вимогою, щоб все-таки він узяв під пильний контроль і доручив Міністерству внутрішніх справ розслідувати 60 кримінальних проваджень, які є в Луганській області.

Також сьогодні хочу звернутися до шахтарів «Лисичанськ-вугілля», які на сьогодні сидять уже 32 доби в шахтах. Не просто треба сидіти, а треба йти до міністерства Насалика і вимагати і зарплат, і реальної справедливості до ваших сімей.

І наступне. Звертаюся сьогодні до Голови Верховної Ради Андрія Парубія: прошу на наступному пленарному засіданні поставити на розгляд два проекти постанов – [№ 5247](#) і [№ 6169](#), щоб повністю розігнати Северодонецьку міську раду, обрати міського голову, адже міський голова склав повноваження. Треба щоб відбулося повністю перезавантаження влади.

Звертаюся до северодончан: будь ласка, відбудуться вибори, зверніть увагу і всі прийдіть, поставте...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, 30 секунд.

ШАХОВ С.В. Не треба відсиджуватися дома і думати, що владу не можна перезавантажити. Можна перезавантажити, я в цьому переконаний. Ми повністю це зробили в Луганській області у виборчому окрузі № 114, де я обраний від нової політичної сили «Наш край».

Тому закликаю кожного северодончанина не сидіти вдома. Я завтра буду саме в місті. Будь ласка, приходьте до ДК «Строителі», і там проведемо засідання.

Дякую. Сергій Шахов, політична сила «Наш край».

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Ілленка (*Шум у залі*). Я надам слово для репліки пізніше.

ІЛЛЕНКО А.Ю. «Всеукраїнське об'єднання «Свобода», місто Київ. Шановні українці, і особливо ті, хто бачив учора вночі по

телевізору те, що відбувалося в цій сесійній залі! Ви знаєте, важко добрати слова, бо те, що тут відбувалося, це була абсолютна вакханалія, абсолютна деградація парламентаризму, абсолютний олігархічний тріумф, олігархічна змова. Тому що так відверто плювали на Регламент, так відверто порушували базові принципи! Кнопкодавство було тотальне, абсолютно неприховане! Ніхто навіть не намагався якось соромитися цього факту. Порушувалася Конституція, порушувався Закон «Про Регламент Верховної Ради України», протискалися «через коліно» олігархічні норми: комусь – відміна ренти на уранові рудники; комусь – пільги для його аграрного бізнесу; комусь – величезні дотації; комусь – гроші на округи до виборів; президентські фонди мільярдні і таке інше. І це все відбувалося вчора в залі Верховної Ради, коли точилася оця підкилимна гризня і водночас відбувалося абсолютне нехтування елементарними процедурними нормами.

Попри те що зараз в цьому залі сидять поодинокі депутати, я бачу, що є депутати, які були в минулому скликанні і пам'ятають, як тоді Партія регіонів і комуністи намагалися «через коліно» проштовхувати рішення. Я нагадаю, як тоді ми, будучи в опозиції, блокували трибуну, ночували місяць у залі, для того щоб припинити у Верховній Раді України кнопкодавство.

І ми бачимо сьогодні, що, на жаль, чимало з тих людей, з якими ми тоді спільно боролися і виставляли спільні позиції, сьогодні роблять абсолютно те саме, і це неприпустимо.

Я переконаний, що цю олігархічну змову і деградацію парламентаризму треба завершувати. «Свобода» буде продовжувати захищати інтереси українців, українських громадян, соціальну та національну справедливість, і ми будемо й надалі відстоювати свою позицію. Ми проголосували проти бюджету на 2019 рік, ми голосували проти змін до Податкового кодексу, і ми будемо закликати кожного українця на президентських і парламентських виборах, які відбудуться наступного року, уважно дивитися і порівнювати слова з діями, з реальними кроками. Сподіваюся, що тоді ми зможемо отримати такий парламент, у якому таке, як сьогодні вночі, буде вже неможливим.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам.

Зараз, будь ласка, народний депутат Левченко, потім – народний депутат Чумак.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). «Свобода». Виборчий округ № 223, місто Київ. Цієї ночі, з четверга на п'ятницю, наші шановні телеглядачі, радіослухачі, український народ, відбулося відверте гвалтування парламентаризму, того, що від нього залишилося, бо його тут гвалтують постійно. Було згвалтування всієї країни, бо один з найважливіших документів, який, напевно, є другим після Конституції України, – Державний бюджет України, згідно з яким уся країна живе протягом року, згідно з яким хтось отримує зарплати, хтось отримує пенсії, будуються важливі соціальні об'єкти, взагалі мала би розвиватися країна, був прийнятий абсолютно незаконно, в прямому ефірі, не ховаючись. По суті, гвалтували парламентаризм і працювали виключно на свої «договорняки». Тому, до речі, це все робили вночі. Для чого вночі це робили? Насамперед для того, щоб більшість українців не побачила правду, щоб більшість українців не побачила того цирку довкола поправок до Податкового кодексу, коли протягом кількох годин отут, навколо цієї трибуни, збиралися всі так звані «решали» (вибачте за таке непарламентське слово, а по-іншому не назвати) і між собою торгувалися: ти мені цю поправку, ти мені мільярд, я тобі мільярд, давай. Я собисто чув, як голова комітету пані Южаніна одному депутату казала: «А скільки в тебе голосів є? Ой, це щось мало. Буде трошки більше, тоді я погоджуся на цю поправку». І таких речей було, на жаль, учора дуже багато.

Які були порушення Регламенту? Не завчасно надані поправки – за кілька хвилин замість 10 днів; голосування з голосу, коли представник комітету зачитував остаточне рішення, а це незаконно; тотальне кнопкодавство; щодо Державного бюджету не розглядалися поправки народних депутатів України, які треба було ще минулого разу розглянути. І це є лише кілька моментів, які я зазначив.

І от, знаєте, я хотів би зараз поцікавитися, чи не зробить пан Голова Верховної Ради України Парубій чергове порушення Регламенту Верховної Ради? Причому це вже буде під стенограму, тому це

можна вже вважати прямим злочином. На жаль, у нас немає кримінальної відповідальності за порушення Регламенту, а я хотів би, щоб вона була, але подивимося. Він приблизно хвилин 40 тому зі свого місця в президії сказав на всю країну (і це зафіксовано в стенограмі, на відео), що Державний бюджет України ще готується, що документ ще не зведений і він його ще не підписав. У той самий час я знаходився в секторі реєстрації і реєстрував проект так званої зупиняючої постанови на Державний бюджет України, щоб заборонити Голові підписувати закон згідно з Регламентом Верховної Ради України.

Пані головуюча, прошу, 20 секунд додайте, будь ласка. Я реєстрував цей проект зупиняючої постанови, бо згідно з Регламентом Верховної Ради України Голова не має права підписувати упродовж двох днів будь-який прийнятий закон, і за цей час будь-який народний депутат може зареєструвати проект постанови з вимогою...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, 10 секунд.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. ...з вимогою виправити порушення Регламенту і скасувати незаконне голосування. Так от, Парубій сам сказав, що закон про Державний бюджет ним ще не підписаний. Мій проект постанови було зареєстровано. Тепер подивимося, чи вони виконають вимогу Регламенту і поставлять його на голосування і чи буде обговорення, чи вони просто сфальсифікують...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, народний депутат Шурма. З місця, будь ласка. Включіть мікрофон.

ШУРМА І.М. «Опозиційний блок». Знаєте, хотів звернутися до своїх колег народних депутатів, але нас тут залишилося 14. Ми зараз входимо в період дуже жорстокої боротьби за президентське крісло. Ми прекрасно розуміємо, що буде багато правди і неправди, буде багато провокативних моментів, будуть звинувачення і будуть різні форми прояву агресії.

Сьогодні в залі один з депутатів дозволив собі грубі висловлювання на адресу «Опозиційного блоку». Хотів би нагадати, що нас, «Опозиційний блок», люди обрали так само, як і вас всіх. Я вважаю

нижчим своєї гідності відповідати від «Опозиційного блоку» такою самою грубістю. Я закликаю вас усіх бути більш толерантними, бо наші хвили отут, які стрясають повітря, пізніше детонують у суспільстві, і ми таким чином породимо громадянське протистояння. Можливо, цього хоче ворог.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам.

Ми завершили виступи з різних питань і зараз переходимо до запитів народних депутатів. Усі запити лише до уряду. Тому ми зараз спробуємо їх зачитати.

Надійшли такі запити народних депутатів України.

Віктора Развадовського – до голови Житомирської обласної державної адміністрації щодо надання матеріальної допомоги на проведення оперативного лікування Марченко Надії Юхимівні, мешканки села Станишівка Житомирського району Житомирської області.

Віктора Развадовського – до тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України, голови Житомирської обласної державної адміністрації щодо виділення коштів Семенюку Віктору Олександровичу, мешканцю села Веселка Любарського району Житомирської області на виготовлення та встановлення ектопротезу його дочці.

Олеся Довгого – до Кабінету Міністрів України щодо реструктуризації заборгованості з оплати житлово-комунальних послуг мало-забезпеченим громадянам та призначення їм субсидій.

Андрія Гальченка та Костянтина Павлова – до Генерального прокурора України щодо бездіяльності Генеральної прокуратури України.

Сергія Львовчкіна – до Прем'єр-міністра України щодо нарощення темпів інфляції та загострення її соціальних наслідків.

Сергія Мельника – до тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України щодо збільшення цільових коштів медичної субвенції в проекті Державного бюджету на 2019 рік.

Вадима Кривохатська – до голови Запорізької обласної державної адміністрації щодо вакцинації диких тварин в Запорізькій області у 2018 році.

Михайла Бондаря – до міністра внутрішніх справ України щодо вжиття необхідних заходів для забезпечення швидкого, повного та неупередженого досудового розслідування кримінального провадження № 42013150050000068 від 12.03.2013 р.

Михайла Бондаря – до голови Громадської ради при Міністерстві внутрішніх справ України щодо виплат «премій» керівництву НАК «Нафтогаз України» та наступного виведення цих коштів за кордон.

Ігоря Шурми – до Прем'єр-міністра України щодо корупційних схем під час проведення тендерних закупівель у китайського виробника за допомогою спеціалізованої організації «*Crown Agents Ltd*», що призвело до несвоєчасної поставки ендопротезів у регіони.

Ігоря Шурми – до Прем'єр-міністра України щодо необхідності негайного забезпечення повноцінного функціонування Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб.

Володимира Литвина – до Прем'єр-міністра України, Голови правління Пенсійного фонду України щодо проведення перерахунку пенсійного забезпечення.

Володимира Литвина – до Прем'єр-міністра України, тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України щодо проведення лікування та забезпечення ліками за рахунок бюджетних коштів, надання матеріальної допомоги.

Андрія Лопушанського – до виконуючого обов'язки голови правління Публічного акціонерного товариства «Українська залізниця», голови Львівської обласної державної адміністрації щодо відновлення повноцінного курсування електропотягів, які з'єднують Закарпатську та Львівську області.

Андрія Лопушанського – до міністра освіти і науки України, виконувача обов'язків міністра фінансів України щодо необхідності коригування суми освітньої субвенції для міста Самбора, що у Львівській області.

Андрія Кісельова – до Прем'єр-міністра України щодо коригування обсягу реверсної дотації місту Добропілля Донецької області у 2018 році та на 2019 рік.

Андрія Кісельова – до Прем'єр-міністра України щодо виділення коштів стабілізаційної дотації місту Добропілля Донецької області у 2019 році.

Наталії Кацер-Бучковської – до Прем'єр-міністра України, міністра закордонних справ України, міністра енергетики та вугільної промисловості України щодо перебігу процесу приєднання України до Центру передового досвіду НАТО з питань енергетичної безпеки.

Якова Безбаха – до Кабінету Міністрів України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Державної фіскальної служби України, Пенсійного фонду України, Міністерства соціальної політики України, Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України стосовно необхідності вжиття дієвих заходів для захисту гарантованого державою конституційного права громадян на отримання пенсійного забезпечення.

Якова Безбаха – до Кабінету Міністрів України, Міністерства внутрішніх справ України, Уповноваженого Президента України з прав дитини, Міністерства юстиції України, Національної поліції України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Генеральної прокуратури України стосовно необхідності проведення всебічної перевірки фактів, викладених у зверненні Наталії Костенко, щодо довготривалого невиконання судового рішення про стягнення аліментів на утримання малолітньої дитини.

Владислава Бухарєва – до Голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, Прем'єр-міністра України щодо необхідності виділення коштів з Державного бюджету України для реставраційного ремонту пам'ятки архітектури місцевого значення «Повітне училище» в місті Лебедин Сумської області.

Владислава Бухарєва – до Голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, Прем'єр-міністра України щодо необхідності врахування коштів в Державному бюджеті України на 2019 рік для капітального ремонту автомобільної дороги державного значення Суми – Ромни.

Ірини Геращенко та Марії Іонової – до Генерального прокурора України щодо інформування про стан розслідування кримінального провадження, порушеного за фактами зловживання владою або службовим становищем, що спричинило тяжкі наслідки, у зв'язку з будівництвом та експлуатацією гелікоптерного майданчика у місті Каневі Черкаської області.

Групи народних депутатів (Петьовки, Лунченка, Горвата) – до Прем'єр-міністра України щодо виділення коштів на виконання заходів із захисту від шкідливої дії вод на Закарпатті.

Василя Петьовки – до Прем'єр-міністра України щодо передачі в комунальну власність частини об'єктів ПАТ «Укрзалізниця» у місті Рахів Закарпатської області.

Ігоря Лапіна – до міністра оборони України щодо присвоєння військових звань.

Ігоря Лапіна – до Віце-прем'єр-міністра України – міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України щодо невключення до порядку спроможних об'єднаних територіальних громад Новобасанської сільської об'єднаної територіальної громади.

Ігоря Гузя – до Голови Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики щодо розгляду пропозицій громадських організацій Волинської області до законопроектів, що стосуються правил розмитнення автомобілів на європейській реєстрації.

Ігоря Гузя – до Прем'єр-міністра України, віце-прем'єр-міністра України – міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України щодо необхідності передбачення у Державному бюджеті на 2019 рік коштів на стале фінансування державної підтримки енергозбереження для населення та ОСББ.

Групи народних депутатів (Євтушка, Луценка та інших, усього 6 депутатів) – до першого заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції, Генерального прокурора України щодо неприпустимості свідомого затягування терміну розгляду адміністративного правопорушення стосовно голови Рівненської облдержадміністрації Муляренка О.В., який, за даними НАЗК, посідає третє місце у списку топ-посадовців – порушників антикорупційного законодавства у жовтні 2018 року.

Миколи Кадикала – до міністра юстиції України, Генерального прокурора України щодо неправомірних дій у сфері державної реєстрації державним реєстратором органу місцевого самоврядування.

Сергія Шахова – до Голови Служби безпеки України, Генерального прокурора України щодо розслідування фактів незаконної діяльності начальника Південного офісу Державної аудиторської служби України Олега Муратова.

Анатолія Гіршфельда – до Прем'єр-міністра України щодо виділення необхідних коштів на придбання шкільних автобусів у відповідності до реальної потреби у Харківській області.

Анатолія Гіршфельда – до Прем'єр-міністра України щодо виділення коштів для ремонту автомобільних доріг державного значення на території Кегичівського, Сахновщинського, Лозівського, Зачепилівського та Красноградського районів Харківської області.

Григорія Тіміша – до Прем'єр-міністра України щодо якнайшвидшого вирішення проблеми помилкового нарахування заборгованості за газ жителям Новоселицького району Чернівецької області.

Олени Сотник – до голови Національної поліції України, Генерального прокурора України стосовно надання інформації щодо стану та результатів досудового розслідування кримінального провадження за фактом нападу на Катерину Гандзюк.

Ольги Богомолець – до Прем'єр-міністра України щодо негайного погашення заборгованості з виплати заробітної плати медичним працівникам Комунальної 3-ї стоматологічної поліклініки міста Львова.

Віталія Гудзенка – до голови Київської обласної ради щодо якнайшвидшого розподілу обсягу медичної субвенції на виплату заробітної плати медичним працівникам Тетіївської Центральної районної лікарні Київської області.

Віталія Гудзенка – до голови Київської обласної державної адміністрації щодо підготовки до опалювального сезону в Білоцерківському, Володарському, Сквирському, Ставищенському, Таращанському, Тетіївському районах Київської області.

Михайла Довбенка – до голови Київської міської державної адміністрації щодо забезпечення дотримання прав інвесторів ЖК «Шевченківський квартал».

Ярослава Дубневича – до голови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, голови правління Публічного акціонерного товариства «Львів-обленерго» щодо електрифікації нового кварталу індивідуальної забудови в селі Викоти Самбірського району Львівської області.

Анатолія Денисенка – до міністра соціальної політики України щодо невідкладного вирішення питання зі зменшення заборгованості із заробітної плати в Україні.

Віктора Вовка – до Прем'єр-міністра України щодо антиконституційних і протиправних заяв та пропозицій керівника центрального органу виконавчої влади – міністра закордонних справ України – з питань подвійного громадянства.

Андрія Шипка – до Прем'єр-міністра України щодо вжиття заходів забезпечення малозабезпечених верств населення можливістю отримання цифрового телебачення.

Андрія Шипка – до міністра соціальної політики України щодо вирішення питання контролю надходження до України гуманітарної допомоги.

Сергія Лабазюка – до голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, Прем'єр-міністра України, Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра економічного розвитку і торгівлі України, виконувача обов'язків міністра фінансів України щодо фінансування випробувальних лабораторій.

Сергія Лабазюка – до голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, Прем'єр-міністра України, Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра економічного розвитку і торгівлі України, виконувача обов'язків міністра фінансів України щодо недофінансування заходів соціально-економічної компенсації захисту населення, яке проживає поряд з Хмельницькою АЕС.

Олени Сотник – до міністра закордонних справ України, Глави Адміністрації Президента України щодо надання інформації про призначення Прокопчука Ігоря Васильовича головою постійного представництва України при міжнародних організаціях у Відні.

Юрія Бублика – до Прем'єр-міністра України, Генерального прокурора України про бездіяльність правоохоронних органів Полтавської області щодо попередження рейдерських захоплень сільгоспвиробників, довготривале та неефективне розслідування таких випадків, а також неналежне реагування на виявлені спроби протиправного заволодіння їх майном.

Юрія Бублика – до міністра внутрішніх справ України, Генерального прокурора України про вчинення протиправних дій керівництвом ТОВ «Діловий Агросервіс» при прийнятті на зберігання врожаю зернових сільгоспвиробників Миргородського району Полтавської області, незаконне заволодіння ним без проведення розрахунків та завдання аграріям збитків.

Олексія Гончаренка – до міністра внутрішніх справ України про надання офіційних відповідей щодо участі МВС України у оплаті витрат на лікування одеського патрульного, лейтенанта поліції Романа Даниленка, який отримав черепно-мозкову травму та перелам ноги під час виконання ним посадових обов'язків, а також щодо продовження ним служби в органах Національній поліції України після закінчення лікування.

Сергія Рибалки – до міністра освіти і науки України щодо вдосконалення механізму фінансування Державного професійно-технічного навчального закладу «Західно-Дніпровський центр професійно-технічної освіти» Дніпропетровської області шляхом переведення на баланс місцевої громади.

Івана Спориша – до міністра внутрішніх справ України, Генерального прокурора України стосовно розслідування спроби замаху на життя громадянина Сполітака І.Г., мешканця селища міського типу Вапнярка Томашпільського району Вінницької області.

Сергія Ківалова – до Прем'єр-міністра України щодо вжиття невідкладних заходів, спрямованих на підвищення посадових окладів науково-педагогічних та наукових працівників закладів вищої освіти та наукових установ.

Ганни Гопко – до Глави Адміністрації Президента України щодо скасування мінімального розміру плати, яка справляється за вчинення нотаріальних дій.

Василя Яніцького – до Прем'єр-міністра України, тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України, міністра соціальної політики України, Виконуючого обов'язки голови Володимирецької районної державної адміністрації Рівненської області, голови Володимирецької районної ради Рівненської області щодо створення державної та регіональних програм підтримки та реабілітації осіб з інвалідністю з вадами зору та слуху.

Василя Яніцького – до Прем'єр-міністра України, голови Рівненської обласної державної адміністрації, голови Рокитнівської районної державної адміністрації Рівненської області щодо створення на базі військових комісаріатів Рівненщини територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки.

Юрія Мірошниченка – до Кабінету Міністрів України стосовно колективного звернення мешканців відомчого гуртожитку Державної

кримінально-виконавчої служби у місті Києві щодо розробки Загальнодержавної цільової програми передачі гуртожитків у власність територіальних громад.

Юрія Мірошніченка – до Солом'янського районного суду міста Києва щодо порушення права на доступ до публічної інформації громадянки Палій Я.М.

Ігоря Котвіцького – до голови Державної архітектурно-будівельної інспекції України щодо порушення забудовником ТОВ «Стройтехснаб» будівельних норм, що призвели до катастрофічного стану багатоквартирного житлового будинку у місті Чорноморськ Одеської області.

Сергія Власенка – до Глави Адміністрації Президента України щодо джерел фінансування розміщення зовнішньої реклами Президента України Петра Порошенка з гаслом «Геть від Москви!», з іншими варіаціями із заголовком «Армія! Мова! Віра!».

Сергія Власенка – до Голови Центральної виборчої комісії щодо надання роз'яснень про порядок подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, до Центральної виборчої комісії з метою реєстрації кандидата на пост Президента України.

Андрія Ілленка – до голови Київської міської державної адміністрації, виконуючого обов'язки директора Комунального підприємства «Київміськсвітло» щодо встановлення зовнішнього енергозберігаючого *LED*-освітлення на проспекті Лісовий в Деснянському районі міста Києва.

Андрія Ілленка – до міністра інфраструктури України, голови Київської міської державної адміністрації щодо відновлення асфальтового покриття біля будинків № 63-67 вздовж Броварського проспекту у Деснянському районі міста Києва.

Олександра Гереги та Андрія Шиньковича – до виконувача обов'язків міністра фінансів України щодо фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, що проживає в зоні спостереження Відокремленого підрозділу «Хмельницька АЕС» ДП «НАЕК «Енергоатом».

Олександра Гереги та Андрія Шиньковича – до тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України щодо необхідності невідкладного реагування на загрозливе зростання захворюваності на менінгіт у Хмельницькій області.

Максима Бурбака – до Прем'єр-міністра України щодо недопущення виникнення заборгованості з виплати зарплати педагогічним та медичним працівникам.

Максима Бурбака – до міністра внутрішніх справ України, голови Державної архітектурно-будівельної інспекції України, виконуючого обов'язків голови Державного агентства автомобільних доріг України, міністра інфраструктури України щодо перевірки контролю якості виконання дорожніх робіт у місті Чернівці.

Михайла Головка – до Голови Служби безпеки України, міністра внутрішніх справ України, Генерального прокурора України щодо розслідування факту незаконної передачі майнового комплексу Свято-Успенської Почаївської Лаври в постійне користування Українській Православній Церкві Московського Патріархату.

Михайла Головка – до Прем'єр-міністра України щодо надання інформації про собівартість природного газу, який було видобуто в Україні, а також ціну імпортованого газу з країн Європи.

Павла Різаненка – до голови правління Пенсійного фонду України щодо проведення перерахунку пенсії працівникам з урахуванням заробітку, виплаченого в радянських та інвалютних рублях за період роботи за кордоном.

Павла Різаненка – до голови Київської обласної державної адміністрації щодо надання інформації про стан виконання робіт на об'єктах будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонтів автомобільних доріг загального користування у Київській області в рамках експерименту з фінансового забезпечення реалізації заходів з розвитку автомобільних доріг загального користування протягом 2017-2018 років.

Анатолія Денисенка – до Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра економічного розвитку і торгівлі України, директора Державного підприємства «Прозорро», Голови Рахункової палати щодо необхідності системного перегляду нормативно-правових актів та здійснення комплексу заходів з боку Міністерства економічного розвитку і торгівлі України та ДП «Прозорро» з метою вдосконалення роботи системи публічних закупівель.

Антон Кіссе – до Прем'єр-міністра України щодо капітального ремонту доріг загального користування державного значення Т-1608 Болград – Червоноармійське – Арциз – Сарата (на ділянці Болград –

Червоноармійське) та Т-1632 КПП «Нові Трояни» – Червоноармійське – Василівка – Кам’янка – /М-15/ (на ділянці КПП «Нові Трояни» – Червоноармійське).

Ігоря Попова – до Голови Центральної виборчої комісії щодо захисту виборчих прав українців, які працюють за кордоном.

Дмитра Колеснікова – до Прем’єр-міністра України щодо діяльності державних органів у сфері національної промислової політики.

Дмитра Колеснікова – до Прем’єр-міністра України щодо функціонування Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб.

Сергія Мельника – до тимчасово виконуючої обов’язки міністра охорони здоров’я України щодо введення коригуючого коефіцієнта у формулу розподілу медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам міст-супутників атомних електростанцій.

Олександра Кодоли – до міністра культури України щодо створення в місті Ніжин Чернігівської області історико-архітектурного заповідника державного значення.

Олександра Кодоли – до тимчасово виконуючої обов’язки міністра охорони здоров’я України щодо необхідності забезпечення лікарськими засобами імуносупресивної дії пацієнтів з трансплантованими органами.

Сергія Капліна – до Генерального прокурора України щодо розслідування підпалу автомобіля депутата Шосткинської міської ради Сумської області О.В. Романовського.

Сергія Капліна – до Прем’єр-міністра України щодо розгляду можливості перерозподілу суми акцизного податку для тютюнових виробів вітчизняного виробництва.

Групи народних депутатів (Шиньковича, Гереги, Мацоли) – до голови Хмельницької обласної ради, голови Хмельницької обласної державної адміністрації щодо передбачення коштів в обласному бюджеті на 2019 рік на будівництво водогонів в населених пунктах Ізяславського району Хмельницької області.

Групи народних депутатів (Шиньковича, Гереги, Мацоли) – до голови Хмельницької обласної державної адміністрації щодо передбачення коштів у обласному бюджеті на 2019 рік на завершення другої черги добудови Теофіпольського районного будинку культури у Хмельницькій області.

Олександра Бригинця – до Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра економічного розвитку і торгівлі України, міністра аграрної політики та продовольства України щодо надання інформації про динаміку виробництва гречки в Україні за останні п'ять років.

Олександра Бригинця – до міністра соціальної політики України, міністра закордонних справ України щодо надання інформації про перелік країн, з якими укладені міжнародні договори про соціальне забезпечення, та з якими країнами ведуться переговори для укладення таких договорів.

Олександра Нечаєва – до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо вирішення питання відновлення порушених прав легального перебування на території України Тушишвілі Г.В.

Олександра Нечаєва – до Прем'єр-міністра України, голови Державної казначейської служби України щодо невідкладного вирішення питання виконання Державним Казначейством України судового рішення про виплату матеріальної шкоди потерпілій Поденко.

Володимира Парасюка – до Голови Служби безпеки України щодо заборони в'їзду на територію України російському артисту Узенюку Олексію Костянтиновичу.

Романа Мацоли – до Прем'єр-міністра України, віце-прем'єр-міністра України – міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, виконувачу обов'язків міністра фінансів України щодо усунення порушень законодавства, вжиття невідкладних заходів реагування стосовно розподілу та виплати передбаченої законом субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження.

Романа Мацоли – до Прем'єр-міністра України, міністра соціальної політики України щодо врегулювання питання виплати надбавки за вислугу років працівникам державних та комунальних установ соціального захисту населення.

Віктора Вовка – до Прем'єр-міністра України щодо неприпустимості внесення Кабінетом Міністрів України до Верховної Ради України законопроекту, що порушує Конституцію України та Закон України «Про міжнародні договори» при імplementації Монреальського протоколу.

Юрія Дерев'янка – до Кабінету Міністрів України щодо необхідності встановлення Кабінетом Міністрів України порядку і розмірів компенсації витрат на придбання та встановлення індивідуальних приладів обліку природного газу для споживачів природного газу – фізичних осіб.

Юрія Дерев'янка – до тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України щодо недопущення припинення функціонування лабораторій в Комунальному підприємстві «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Житомирської міської ради та його амбулаторіях, а також щодо забезпечення права вибору способу забору крові у дітей (з пальця чи з вени).

Романа Семенухи – до міністра соціальної політики України щодо надання роз'яснень з питання відмови у призначенні житлової субсидії у зв'язку з наявністю заборгованості із сплати за житлово-комунальні послуги.

Романа Семенухи – до міністра інфраструктури України щодо здійснення державної реєстрації автомобіля швидкої допомоги, який був отриманий як гуманітарна допомога.

Вадима Сидорчука – до Прем'єр-міністра України про внесення змін до нормативних актів з питань дорожнього руху та його безпеки щодо неухильного виконання обов'язку з проведення періодичного медичного огляду з метою визначення придатності водіїв до безпечного керування транспортними засобами.

Руслана Сольвара – до Прем'єр-міністра України, голови Київської обласної державної адміністрації щодо виділення коштів з державного та обласного бюджетів для забезпечення необхідними матеріалами та побутовою технікою дошкільного навчального закладу «Лелеченька» селища Мостище Макарівського району Київської області.

Олега Осуховського – до Прем'єр-міністра України, віцепрем'єр-міністра України Кириленка В'ячеслава Анатолійовича, міністра юстиції України, Глави Адміністрації Президента України, Генерального прокурора України, голови Київської міської державної адміністрації, голови Шевченківської районної в місті Києві державної адміністрації щодо належної організації роботи державних реєстрацій.

Олега Осуховського – до Прем'єр-міністра України, Глави Адміністрації Президента України, міністра освіти і науки України, Ради

національної безпеки і оборони України, Голови Служби безпеки України, міністра закордонних справ України, Генерального прокурора України щодо об'єктивного викладення історичних фактів у підручниках для зовнішнього незалежного оцінювання.

Олександра Кірша – до Прем'єр-міністра України щодо спрощення процедури списання з балансу комунальних підприємств міста Харкова багатоквартирних будинків та утворення ОСББ.

Олександра Кірша – до генерального директора Комунального підприємства «Харківські теплові мережі» щодо відновлення опалення у житлових будинках по вулиці Героїв Праці, 12, 12Г, 20/321 в місті Харкові та відновлення гарячого водопостачання у житлових будинках по вулиці Матюшенка, 3, 3А, 5, 7, 9, 11 в місті Харкові.

Борислава Берези – до голови Київської міської державної адміністрації щодо незаконного функціонування газових заправок у місті Києві.

Борислава Берези – до голови Київської міської державної адміністрації щодо деяких питань будівництва нової гілки метро в місті Києві.

Володимира Арешонкова – до Прем'єр-міністра України щодо спрощення процедури отримання довідок та їх кількості для оформлення соціальних виплат, скасування форм документів, затверджених Радою Міністрів СРСР.

Анни Романової – до виконуючого обов'язки Голови Державної фіскальної служби України щодо ймовірної несплати податків.

Анни Романової – до міністра закордонних справ України щодо візової лібералізації.

Юрія Берези – до голови Центральної виборчої комісії щодо саботажу виборів у селищах міського типу Черкаське та Гвардійське Новомосковського району Дніпропетровської області районною виборчою комісією.

Юрія Берези – до Прем'єр-міністра України щодо необхідності забезпечити П'ятихатський район Дніпропетровської області додатковими шкільними автобусами.

Юрія Павленка – до голови Закарпатської обласної державної адміністрації, голови Запорізької обласної державної адміністрації, голови Івано-Франківської обласної державної адміністрації, голови Вінницької обласної державної адміністрації, голови Миколаївської

обласної державної адміністрації, голови Одеської обласної державної адміністрації, голови Львівської обласної державної адміністрації про невиконання вимог чинного законодавства в частині надання статусу дітям, які постраждали внаслідок військових дій та збройного конфлікту.

Юрія Павленка – до Прем'єр-міністра України про бездіяльність урядових структур з протидії поширенню в Україні контрафактного товару дитячого асортименту, зокрема іграшок для дітей.

Руслана Демчака – до начальника Головного управління Національної поліції у Вінницькій області щодо прискорення процедури укладання договору оренди про використання спортивного залу Погребищенського відділення поліції Калинівського відділу поліції ГУНП у Вінницькій області для потреб Погребищенської районної дитячої юнацької спортивної школи.

Руслана Демчака – до голови Вінницької обласної державної адміністрації щодо передбачення фінансування для підключення центральних районних лікарень у Вінницькій області до системи *e-Health* з резерву медичної субвенції, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.11.2018 року № 813-р.

Олексія Гончаренка – до Одеського міського голови про надання офіційної відповіді щодо збільшення вартості опалення у місті Одесі окремо для населення, релігійних і бюджетних організацій, інших споживачів та щодо економічного обґрунтування тарифів на теплову енергію, а також вартості опалення одного квадратного метра опалюваної площі у опалювальному сезоні 2018-2019 років.

Дмитра Добродомова – до міністра оборони України щодо можливого вчинення протиправних дій стосовно начальника Західної територіальної групи з питань запобігання та виявлення корупції Міністерства оборони України підполковника юстиції Л.О. Мойсея.

Дмитра Добродомова – до голови Національної поліції України, Генерального прокурора України щодо взяття на особистий контроль розслідування справи з приводу вбивства активіста, громадського діяча, депутата Кременецької міської ради Віталія Ващенка.

Павла Кишкаря – до Ічнянського відділення поліції Головного управління Національної поліції в Чернігівській області щодо захисту інтересів ПАТ «Укрзалізниця».

Павла Кишкаря – до Національного агентства з питань запобігання корупції щодо подання в декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави та місцевого самоврядування, недостовірних відомостей.

Сергія Лещенка – до голови Київської міської державної адміністрації щодо забезпечення умов проживання багатодітної родини.

Сергія Лещенка – до директора Національного антикорупційного бюро України щодо ймовірного приховування майна керівництвом правоохоронних органів.

Івана Мельничука – до виконуючого обов'язки голови правління Публічного акціонерного товариства «Українська залізниця» щодо необхідності коригування графіку руху пасажирських поїздів з метою оптимізації залізничного сполучення між містом Бар Вінницької області та іншими містами України.

Івана Мельничука – до виконувача обов'язків міністра фінансів України щодо надання інформації.

Ігоря Луценка – до Прем'єр-міністра України щодо збору та систематизації публічної інформації щодо передачі Українській православної церкві Московського патріархату будівель, споруд, майна державної форми власності.

Ігоря Луценка – до виконуючого обов'язки Голови Фонду державного майна України щодо невідкладного вжиття ефективних заходів, спрямованих на взяття об'єкта культурної спадщини пам'ятки архітектури «Гостинний двір» на баланс Фонду державного майна України.

Ірини Констанкевич – до Прем'єр-міністра України щодо врахування інтересів Прилісненської об'єднаної територіальної громади при перерозподілі освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам у 2018 році.

Ірини Констанкевич – до голови Волинської обласної державної адміністрації щодо включення закладів освіти Камінь-Каширського, Ківерцівського районів та Любешівської ОТГ до переліку інвестиційних об'єктів, які будуть фінансуватися у 2019 році за рахунок коштів ДФРР.

Юрія Солов'я – до тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України щодо забезпечення медикаментами важкохворої дитини Горинь Юлії Вікторівни із Снятинського району Івано-Франківської області.

Юрія Солов'я – до начальника Управління Пенсійного фонду України в місті Івано-Франківську щодо перевірки нарахування пенсії Михалиську Володимиру Петровичу.

Олександра Вілкула – до Голови Верховного Суду України, голови Касаційного адміністративного суду, голови Касаційного цивільного суду щодо надання роз'яснення процесуальних норм розгляду юрисдикції спорів в судах за зверненнями вкладників про стягнення сум гарантованих Фондом гарантування вкладів фізичних осіб.

Юрія Тимошенка – до голови Державної архітектурно-будівельної інспекції України щодо дотримання будівельних норм під час будівництва багатоквартирного будинку.

Юрія Тимошенка – до Прем'єр-міністра України щодо впливу проведених та запланованих реформ на стан медичної галузі в Україні.

Руслана Сольвара – до Прем'єр-міністра України, генерального директора Публічного акціонерного товариства «Укрпошта», голови Київської обласної ради, голови Київської обласної державної адміністрації щодо недопущення скорочення мережі поштових відділень ПАТ «Укрпошта» у Фастівському районі.

Ігоря Алексеєва – до генерального директора Публічного акціонерного товариства «Київенерго» щодо технічного стану внутрішніх електричних мереж.

Ігоря Алексеєва – до міністра юстиції України, Голови Верховного Суду України, директора Інституту законодавства Верховної Ради України, директора Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру – керівника Експертної служби МВС України, директора Українського науково-дослідного інституту спеціальної техніки та судових експертиз Служби безпеки України щодо актуальних питань стандартизації судово-експертної діяльності.

Юлії Львовичкіної – до Прем'єр-міністра України щодо виконання Україною міжнародних зобов'язань та гарантування основних прав людини.

Юлії Львовичкіної та Наталії Агафонові – до Голови Національного банку України щодо масової дискримінації жінок за ознакою статі та віку.

Юрія Левченка – до голови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, прокурора Харківської області, Харківського міського голови, начальника Головного управління Національної поліції в Харківській області

щодо вжиття заходів реагування на факти грубого порушення прав споживачів електричної енергії в місті Харкові.

Юрія Левченка – до голови Київської міської державної адміністрації щодо невідкладного проведення робіт з відновлення непрацюючих та викрадених лічильників обліку теплової енергії у багато-квартирних будинках міста Києва.

Групи народних депутатів (Червакової, Гопко та інших, усього 12 депутатів) – до голови Національної поліції України, Генерального прокурора України щодо спроби умисного знищення територій, взятих під охорону державою та зловживання владою.

Групи народних депутатів (Червакової, Гопко та інших, усього 12 депутатів) – до голови Київської міської державної адміністрації щодо неприпустимості знищення семи гектарів лісу об'єкта Державного лісового фонду.

Андрія Гальченка – до Прем'єр-міністра України щодо катастрофічного стану автомобільної дороги Н-23.

Оксани Білозір – до головного лікаря Клінічної лікарні «Феофанія» Державного управління справами щодо надання медичної допомоги громадському активісту, голові Громадського об'єднання «Українська громада Криму» Хмеловському В.Г.

Оксани Білозір – до начальника Адміністрації Державної кримінально-виконавчої служби України щодо недопущення порушення прав засуджених осіб, які відбувають покарання в державних виправних установах України, на гуманне ставлення, на повагу до людської гідності та права на охорону здоров'я.

Едуарда Матвійчука – до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Уповноваженого Президента України з прав дитини, Міністерства енергетики та вугільної промисловості України, Міністерства соціальної політики України, Одеської обласної державної адміністрації, Одеської міської ради, Акціонерного товариства «Одесаобленерго» стосовно об'єктивного розгляду звернення одинокої матері Серебрякової Катерини Андріївни, яка самотійно виховує двох неповнолітніх дітей та проживає у місті Одеса, з проханням щодо необхідності вирішення ситуації, що склалася з перешкоджанням користуванню її майном за місцем реєстрації, внаслідок чого виникла значна заборгованість за електропостачання, яка потребує реструктуризації.

Едуарда Матвійчука – до Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, Міністерства освіти і науки України щодо необхідності комплексного розгляду звернення первинних профспілкових організацій закладів вищої освіти Одеського регіону щодо недопущення подальшого зубожіння науково-педагогічних і наукових кадрів та працівників університетів інших категорій.

Ми завершили зачитування запитів, які надійшли цього тижня. Ми ще маємо низку відповідей на запити народних депутатів, якими депутати не є задоволені і готові до виступу. Я зараз зачитаю, від кого надійшли такі невдоволення, але хочу звернути увагу народних депутатів, що виступи щодо невдоволення відповідями на запити тих народних депутатів, які відсутні, на наступний тиждень не переносяться.

Надійшли заяви про невдоволення відповідями на запити: Литвина Володимира Михайловича, Кірша Олександра Вікторовича, Гопко Ганни Миколаївни, Купрія Віталія Миколайовича, ще один Купрія Віталія Миколайовича, Семенухи Романа Сергійовича, Острікової Тетяни Георгіївни, Найєма Мустафи-Масі, Найєма Мустафи-Масі, Войціцької Вікторії Михайлівни, Лещенка Сергія Анатолійовича і ще один Лещенка Сергія Анатолійовича.

Оскільки немає депутатів у залі, я прошу секретаріат не переносити відповіді на ці запити... (*Шум у залі*).

Я перепрошую, Володимире Михайловичу, прошу до слова.

ЛИТВИН В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ № 65, Житомирська область, самовисуванець). Шановні народні депутати! Півроку тому я направляв депутатський запит до Кабінету Міністрів, міністра оборони про необхідність відновлення в місті Новоград-Волинському госпіталю для військових. Чим це продиктовано, я озвучу певною статистикою. За період проведення АТО лише із міста було мобілізовано 2 тисячі 493 людини, з них 248 загинуло, дістали поранення 1 тисячу 280 людей.

На сьогодні кількість військовослужбовців Новоград-Волинського гарнізону сягає більше 4 тисяч осіб. Крім того, у місті

пенсіонерів Міністерства оборони – 2304; ветеранів війни – 2081; ветеранів військової служби – 870; лише в одному місті проживає 7530 учасників бойових дій, які отримали відповідні документи, а ще необхідно пам'ятати, що в них є сім'ї.

Отримав відповідь про те, що ця проблема буде вирішена у 2018 році. У наступній відповіді сказали, що ця проблема буде вирішена наприкінці 2019 року. І нарешті, судячи з усього, відфутболять на 2020 рік. Мотивація – не вистачає коштів. Постає запитання: а скільки ще потрібно коштів для того, щоб відновити госпіталь для якого є приміщення? Нагадаю, що це приміщення розташоване у колишньому будинку, маєтку графа, перебуває у мальовничій парковій зоні на березі річки Случ. І, очевидно, вже хтось накинув оком на це приміщення.

Тому я повторно звертаюся із запитом до Міністерства оборони про те, щоб вони вирішили негайно ці питання або на місці пояснили людям, чому вони повинні їздити за 100 кілометрів для того, щоб отримати першу медичну допомогу.

І звертаюся до головуючої. На превеликий жаль, неодноразові нагадування керівництву Верховної Ради України про те, щоб вони бодай один раз спромоглися проаналізувати, як виконавча влада реагує на депутатські запити і звернення, залишається голосом волаючого в пустелі. А відповіді, як правило, надходять у вигляді відписок за підписом не тієї особи, до якої ти звертався, а двадцятого заступника тридцятого помічника. І виходить так, що хвіст крутить собакою. Але проблема в іншому, не в тому, хто підписав чи не підписав, а в тому, що, по суті, ігноруються ті проблеми, які є вкрай пекучими для людей.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Пане Литвин, я цілком з вами погоджуюся, що, на жаль, виконавча влада абсолютно ігнорує повноваження народних депутатів, і це є відповідальність передовсім коаліції, яка зобов'язана контролювати виконавчу владу. І поки не буде парламентського контролю за виконавчою владою, ефективних інструментів контролю, ми всі, народні депутати, будемо отримувати відписки від тих помічників заступників, про яких ви згадували. Але, поки ми не будемо мати ефективного парламентського контролю, на жаль, доти люди не знатимуть, що

з ними відбувається, як витрачаються їхні гроші і що взагалі уряд з ними робить. Тому маємо ще куди рухатися.

Ми завершили наш порядок денний. Я хочу наголосити, що наступного тижня ми маємо роботу з виборцями. Наступне пленарне засідання відбудеться 4 листопада о 10 годині.

Сьогоднішнє ранкове засідання я оголошую закритим.